

How to do business in the UK? Przewodnik polskiego przedsiębiorcy.

Edycja 2012 / 2013

Wydział Promocji Handlu i Inwestycji

Ambasada RP w Londynie

Szanowni Państwo,

Z niezmierną radością przekazuję w Państwa ręce kolejne wydanie przewodnika dla polskiego przedsiębiorcy stworzonego przez Wydział Promocji Handlu I Inwestycji w Londynie. Jestem szczególnie dumny z faktu, iż do projektu udało nam się ponownie zaprosić grupę partnerów merytorycznych, bez których udziału przewodnik ten nie mógłby powstać.

Pomysł stworzenia przewodnika *“How to do business in the UK. Przewodnik dla polskiego przedsiębiorcy”* powstał w oparciu o codzienną pracę Wydziału oraz zagadnień, z którymi się spotykamy. Stworzenie kompendium wiedzy dla

osób oraz przedsiębiorstw stawiających pierwsze kroki na rynku Wielkiej Brytanii stało się dla Wydziału jednym z głównych celów.

Wspólnie z naszymi partnerami organizacyjnymi mamy nadzieję, że to kolejne już wydanie przewodnika odpowie na większą ilość Państwa pytań oraz pomoże w skutecznym wejściu na rynek brytyjski. Zachęcamy do kontaktu z nami oraz naszymi partnerami odpowiedzialnymi za stworzenie poszczególnych elementów przewodnika.

Chciałbym Państwu życzyć miłej i pożytecznej lektury!

Z wyrazami szacunku,

Bolesław Gryzel

Radca Minister

Kierownik Wydziału Promocji Handlu I Inwestycji

Ambasada RP w Londynie

Londyn, grudzień 2012

Zdjęcie: Piotr ApolinarSKI

Organizator projektu

Wydział Promocji Handlu I Inwestycji - Ambasada RP w Londynie

Partnerzy projektu

3

SPIS TREŚCI

	Strona
Prowadzenie działalności gospodarczej	5
System podatkowy	22
Prawo pracy	34
Powierzchnia dla biznesu	42
System ubezpieczeń społecznych	56
Procedury celne / Logistyka	70
Partnerzy projektu	91

Wyłączenie odpowiedzialności prawnej

Niniejszy serwis informacyjny WPHI w Londynie, Ministerstwa Gospodarki „How to do business. Przewodnik polskiego przedsiębiorcy”, zwanym dalej przewodnikiem stanowi jedynie serwis informacyjny o ogólnym charakterze. Zamieszczone informacje nie oznaczają zajęcia przez Ministerstwo Gospodarki określonego stanowiska bądź udzielenia jakiegokolwiek poparcia lub poręczenia, jednoznacznie bądź pośrednio wyrażonego. Pomimo, że dołożono wszelkich starań, aby zapewnić rzetelność podanych informacji, nie noszą one charakteru profesjonalnego bądź prawnego doradztwa.

Ministerstwo nie akceptuje jakiejkolwiek odpowiedzialności z tytułu strat bądź szkód poniesionych przez osoby lub firmy w wyniku błędu, przeoczenia lub wprowadzającego w błąd oświadczenia, zawartego w tym przewodniku bądź z powodu korzystania z niego lub poleganiu na informacji w nim zawartej. Ministerstwo Gospodarki nie ponosi odpowiedzialności za treść lub rzetelność informacji zawartych w przewodniku ani nie może to oznaczać, że akceptuje ono poglądy tam wyrażone.

PODSTAWOWE INFORMACJE DOTYCZĄCE PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ W WIELKIEJ BRYTANII

Formy prowadzenia działalności gospodarczej

SELF- EMPLOYMENT

Osoby, które zamierzają prowadzić działalność gospodarczą jako jednoosobowy podmiot gospodarczy (**Sole trader**), wspólnik w spółce zwykłej (**partner in a partnership**) lub wspólnik w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością (**member of LLP**) muszą zarejestrować się w Urzędzie Podatkowym (**HM Revenue & Customs - HMRC**) jako osoby samo zatrudnione (**Self-employed**).

Rejestracja:

Rejestracji samozatrudnienia powinniśmy dokonać niezwłocznie i najpóźniej do dnia złożenia pierwszego zeznania podatkowego, czyli do 31 października - gdy składamy je w formie papierowej lub do 31 stycznia, jeżeli rozliczamy się elektronicznie za pomocą Internetu.

Rejestracji można dokonać na trzy sposoby:

Listownie - wysyłając do HMRC wypełniony formularz CWF1 (do pobrania ze strony HMRC) na adres:

National Insurance Contributions Office
Self Employed Services, Application Processing Centre
Longbenton, Newcastle Upon Tyne NE98 1ZZ,

przez telefon - dzwoniąc na numer: 08459 154515. Infolinia czynna jest od 08.00 do 20.00 od poniedziałku do piątku oraz od 08.00 do 16.00 w soboty i niedziele za wyjątkiem ustawowych dni wolnych (**bank holidays**) i świąt.

przez Internet – rejestracji jako **sole trader** oraz **partner in a partnership** można dokonać korzystając ze strony HMRC (ta forma rejestracji jest niedostępna dla partnerów spółek typu **limited liability partnership (LLP)**).

WAŻNE: Partnerzy spółek typu *Partnership* muszą zarejestrować się każdy z osobna.

Partnerzy spółek *LLP* mogą dokonać rejestracji wyłącznie listownie.

Wykonawcy i podwykonawcy w branży budowlanej muszą się również zarejestrować z **Construction Industry Scheme (CIS)**.

Rejestracja samozatrudnienia jest bezpłatna.

Przed rejestracją samozatrudnienia należy uzyskać **National Insurance Number**, czyli numer ubezpieczenia społecznego. W celu uzyskania numeru należy umówić się na rozmowę do lokalnego oddziału Ministerstwa Pracy i Emerytur. Może to być **Jobcentre Plus** lub **Social Security Office**. Adresy lokalnych biur dostępne są w Internecie.

Aby umówić się na spotkanie należy zadzwonić do **Jobcentre Plus** na numer telefonu 0845 6000 643. Osoby samo zatrudnione są objęte podatkiem dochodowym od osób fizycznych oraz są zobowiązane do odprowadzania składek na ubezpieczenie społeczne (**National Insurance**). Rozliczenie podatku oraz odprowadzanie składek na ubezpieczenie społeczne jest obowiązkiem osoby samozatrudnionej. Dlatego też zobowiązana jest ona do prowadzenia odpowiedniej dokumentacji finansowej.

Wiecej informacji mozna znaleźć na stronie www.hmrc.gov.uk/sa.

SOLE TRADER

Sole trader – czyli jednoosobowa działalność gospodarcza to najprostsza forma prowadzenia działalności na terenie Wielkiej Brytanii, w której pojedyncza osoba fizyczna jest jednocześnie właścicielem, managerem i pracownikiem małej firmy. Największą zaletą tej formy działalności gospodarczej jest to, że pracę na własny rachunek można rozpocząć niemal natychmiast natomiast rejestracji można dokonać w późniejszym okresie. Dodatkowe zalety to uproszczona księgowość, brak obowiązku zakładania firmowego konta bankowego oraz to, że wypracowany zysk (po opodatkowaniu) w całości zatrzymywany jest przez właściciela firmy.

Prowadzenie jednoosobowej działalności gospodarczej wiąże się jednak z pewnym ryzykiem gdyż **Sole trader** odpowiada za zobowiązania swojej firmy całym swoim majątkiem.

Planując rozpoczęcie działalności jako **Sole trader** musimy pamiętać, że niektóre formy działalności wymagają wcześniejszego uzyskania licencji (**local authority licence**). Mowa tu na przykład o przedsiębiorstwach takich jak restauracja, kierowca taksówek, opiekunka grup dziecięcych itp.

Rejestracja: osoby pragnące pracować jako **Sole Trader** muszą zarejestrować się jako samo zatrudnione (**self -employed**) zgodnie z procedurą omówioną powyżej w punkcie SELF-EMPLOYMENT.

FRANCHISING (FRANCZYZA)

Inną ciekawą formą prowadzenia działalności jest zakup franczyzy.

INVEST in POLAND www.london.trade.gov.pl

Franczyza - to system sprzedaży towarów, usług lub technologii, który jest oparty na ścisłej i ciągłej współpracy pomiędzy prawnie i finansowo odrębnymi i niezależnymi przedsiębiorstwami – francyzodawcą i jego indywidualnymi francyzobiorcami.

Francyzodawca to zwykle renomowana i dobrze znana na rynku firma o ugruntowanej pozycji. W taki właśnie sposób i na takich zasadach działa wiele punktów np. Mc Donalds.

Poprzez zawarcie umowy franczyzy, podmiot – francyzobiorca nabywa prawo do korzystania z nazwy handlowej francyzodawcy, jego znaku towarowego lub usługowego, metod prowadzenia działalności gospodarczej, wiedzy technicznej, systemów postępowania oraz własności intelektualnej lub przemysłowej, a także do korzystania ze stałej pomocy handlowej i technicznej francyzodawcy.

Co bardzo ważne, francyzodawca pomaga francyzobiorcy w prawidłowym zorganizowaniu biznesu poprzez dostarczenie odpowiedniej dokumentacji technicznej, przeszkolenie specjalistów, montaż urządzeń, dostawę towarów itp. Francyzodawca dostarcza też materiały promocyjne, organizuje akcje reklamowe, ale ma również prawo do kontrolowania francyzobiorcy.

W zamian za to francyzobiorca zobowiązany jest do płacenia francyzodawcy wynagrodzenia. Opłata podstawowa uiszczana jest za przyłączenie już istniejącego punktu do sieci francyzodawcy. W związku z działalnością bieżącą, francyzobiorca wnosi opłaty bieżące. Są nimi części zysku, którym dzieli się z francyzodawcą. Ponadto ponoszone są opłaty dodatkowe.

8

Francyzobiorca prowadzi działalność na własny rachunek i we własnym imieniu. Ma jednak obowiązek prowadzenia działalności wyłącznie na określonym w umowie francyzowej terytorium, zgodnie z koncepcją i na zasadach określonych przez francyzodawcę.

Rejestracja franczyzy

Zależna jest od wybranej formy prawnej. Franczyza może funkcjonować jako sole trader, partnership or limited company.

SPÓŁKI

W WB funkcjonuje wiele rodzajów spółek różniących się pod względem organizacyjnym i prawnym.

Partnership - spółka zwykła

Jest to wspólna działalność zarobkowa dwóch, lub więcej, osób. Każdy wspólnik to osoba samo zatrudniona (***Self-employed***). Wspólnicy wspólnie zarządzają spółką, uczestniczą w podziale zysku jak również solidarnie odpowiadają za zobowiązania spółki i to całym swoim majątkiem. W spółkach w Szkocji odpowiedzialność wspólników jest jeszcze większa gdyż odpowiadają oni za długi firmy nie tylko solidarnie, ale i bezgranicznie, co może oznaczać, że każdy z partnerów jest odpowiedzialny za spłatę całego długu spółki np. w przypadku, gdy inny wspólnik jest niewypłacalny. Dlatego bardzo ważną rzeczą jest sporządzenie pisemnej umowy regulującej zależności pomiędzy wspólnikami.

Spółka ta nie posiada osobowości prawnej (za wyjątkiem spółek utworzonych na terenie Szkocji) a partnerzy sami odprowadzają podatki od udziałów w zyskach.

Rejestracja spółki zwykłej: Każdy wspólnik zobowiązany jest do zarejestrowania się, jako osoba samozatrudniona (***self - employed***).

Limited Partnership(LP)

Pisząc o spółkach warto wspomnieć o spółce ograniczonej, w której rola i odpowiedzialność wspólników są zróżnicowane. Spółka ta różni się od *Limited liability partnership (LLP)*.

Spółka taka posiada:

- jednego lub więcej głównych wspólników zwanych „general partners”, których odpowiedzialność za długi spółki jest nieograniczona.
- jednego lub więcej wspólników zwanych „limited partners”, których odpowiedzialność ogranicza się do wysokości osobistego wkładu w kapitał firmy pod warunkiem, że nie biorą oni udziału w zarządzaniu spółką. Ich funkcja w spółce w zasadzie ogranicza się do roli inwestora. Wspólnicy tego typu nie mogą w czasie trwania spółki wycofać ani odzyskać wkładów wniesionych do spółki.

Członkami tego typu spółek mogą być osoby fizyczne lub osoby prawne np. ***companies*** czy spółki typu ***LLP***. Ta forma działalności jest czasami używana przez spółki typu ***joint venture*** oraz fundusze inwestycyjne.

W odróżnieniu od akcjonariuszy spółek akcyjnych, partnerzy mają prawo bezpośrednio zarządzać biznesem. Także sposób opodatkowania jest różny niż w spółkach akcyjnych.

Rejestracja spółek LP

Spółki typu LP wymagają zarejestrowania w *Companies House*. Każdy ze wspólników musi podpisać specjalne oświadczenie (formularz LP 5 tzw. **limited partnership statement**). Opłata rejestracyjna wynosi 20 GBP lub 100 GBP za rejestrację w tym samym dniu.

Po przyjęciu i sprawdzeniu wniosku *Companies House* wydaje zaświadczenie o rejestracji, które jest dowodem powstania spółki LP.

SPÓŁKI KORPORACYJNE I KAPITAŁOWE

Udziałowcami w tego typu spółkach mogą być osoby prawne lub osoby fizyczne. W większości przypadków omawiane tu spółki to spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, co ma bardzo duże znaczenie dla udziałowców gdyż finanse tychże spółek są odseparowane od prywatnych finansów ich udziałowców a więc i ryzyko uczestnictwa w takiej spółce jest dużo mniejsze i ogranicza się właściwie do wysokości wniesionych wkładów lub gwarancji. Spółki te muszą być zarejestrowane (**incorporated**) w *Companies House* i muszą mieć przynajmniej jednego dyrektora (dwóch w przypadku spółki **PLC**), przy czym dyrektor musi mieć przynajmniej 16 lat.

10

Limited liability partnership (LLP)

LLP to spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, w której wspólnicy, zwani członkami ('**members**') wspólnie podejmują decyzje, ponoszą koszty i dzielą się zyskiem. Jednakże – w przeciwieństwie do spółki zwykłej - odpowiedzialność członków za zobowiązania spółki ograniczona jest do wysokości wniesionych wkładów oraz udzielonych poręczeń. Co jest również istotne wspólnicy nie odpowiadają za błędy i zaniedbania innych wspólników.

Ta forma prawna działalności daje członkom **LLP** poczucie pewnego bezpieczeństwa gdyż ich prywatne mienie nie jest zagrożone – za wyjątkiem sytuacji, kiedy wykryte zostaną jakieś nadużycia. Choć prawo tego nie wymaga to jednak - jak zawsze przy spółkach - dobrym pomysłem jest sporządzenie pisemnej umowy pomiędzy wspólnikami.

Członkami w tego typu spółce mogą być osoby fizyczne, inne spółki **LLP** lub przedsiębiorstwa (**Companies**). Spółka **LLP** może mieć wielu członków, ale przez cały czas trwania spółki musi mieć, co

najmniej dwóch formalnie wyznaczonych tzw. **designated members**. Jeżeli spółka ma mniej niż dwóch **designated members** to wtedy wszyscy członkowie traktowani są jako **designated members**.

Designated members - względem spółki - mają te same prawa i obowiązki, ale prawo nakłada na nich pewne dodatkowe obowiązki. Na przykład są oni odpowiedzialni za podpisywanie i dostarczanie do *Companies House* rozliczeń księgowych (**accounts**), za informowanie o zmianie adresu lub nazwy spółki, za przygotowanie, podpisywanie i dostarczanie do *Companies House* zeznań podatkowych itp.

Spółka **LLP** ma osobowość prawną, co oznacza, że może funkcjonować niezależnie od jej członków. Członkowie, podobnie jak wspólnicy w spółkach zwykłych, sami odprowadzają podatki od udziałów w zyskach.

Ta forma prawna często wykorzystywana jest do prowadzenia firm prawniczych, którym prawo zabrania działać, jako **Company** (przedsiębiorstwo), oraz firm księgowych, które jako **Company** nie mogłyby działać jako rewidenci księgowi innych firm.

Rejestracja spółek LLP

11

Spółki typu **LLP** wymagają zarejestrowania w *Companies House*. Rejestracja spółki z ograniczoną odpowiedzialnością jest droższa i bardziej skomplikowana niż rejestracja spółki zwykłej.

Spółkę typu **LLP** mogą założyć przynajmniej dwie osoby pragnące wspólnie prowadzić działalność zarobkową (członkami mogą być osoby fizyczne, **Companies** lub inne spółki **LLP**). Spółkę można rejestrować samodzielnie lub skorzystać z usług prawnika (*solicitor*), księgowego (**accountant**) lub firm pośredniczących (**company formation agent**).

Rejestracji można dokonać na dwa sposoby:

- **Elektronicznie** – ta forma rejestracji wymaga specjalnego oprogramowania i w praktyce możemy dokonać tego typu rejestracji, jeżeli skorzystamy z usług firm pośredniczących, prawniczych lub niektórych księgowych (numery kontaktowe dostępne są na stronach *Companies House*). Podania i wnioski rejestracyjne składane drogą elektroniczną są
- INVEST in POLAND www.london.trade.gov.pl

rozpatrywane szybciej niż te tradycyjne, bo zwykle w przeciągu 24 godzin. Opłatę za rejestrację uiszczamy do naszego pośrednika razem z opłatą za usługę pośrednictwa.

- **W formie papierowej** – należy wypełnić formularz rejestracyjny LL IN01 (***Application to register limited liability partnership***) i wysłać go wraz z odpowiednią opłatą do właściwego oddziału *Companies House*. O właściwości oddziału decyduje adres siedziby spółki, podobnie, jak to zostało określone w przypadku spółek kapitałowych. Rozpatrywanie wniosku może trwać nawet do 5 dni od daty otrzymania, więc jeżeli zależy nam na przyspieszeniu procesu rejestracji powinniśmy skorzystać z usług kuriera lub złożyć wniosek osobiście, przy czym na kopercie w widocznym miejscu musimy czytelnie napisać: ***Same-Day Incorporation***. Trzeba jednak pamiętać, że opłata rejestracyjna przy usłudze ekspresowej jest odpowiednio większa.

Opłata rejestracyjna wynosi: Wnioski składane „na papierze”:

Opłata standardowa: 40 GBP

12

Usługa ekspresowa (***Same-Day Service***) - 100 GBP (dotyczy zgłoszeń otrzymanych od poniedziałku do piątku do godziny 15.00)

Wnioski składane drogą elektroniczną:

Opłata: 13 GBP (lub 30 GBP za rejestrację w tym samym dniu – dotyczy zgłoszeń otrzymanych od poniedziałku do piątku do godziny 15:00)

Po wysłaniu dokumentów rejestracyjnych do *Companies House* zostaną one sprawdzone pod względem formalnym. W przypadku spełnienia wszystkich wymogów, *Companies House* wyda zaświadczenie o dokonaniu rejestracji (***certificate of incorporation***) oraz włączy informacje o spółce do zasobów publicznych.

Zaświadczenie o dokonaniu rejestracji zawiera następujące informacje:

- nazwę oraz numer rejestracyjny spółki
- datę utworzenia spółki
- region, w którym znajduje się biuro główne spółki LLP (Anglia, Walia, Szkocja lub Irlandia północna)

Zaświadczenie musi być podpisane przez urzędnika dokonującego rejestracji lub opatrzone urzędową pieczęcią.

Podobnie, jak to ma miejsce w przypadku spółek kapitałowych, zgodnie z zapisami *Companies Act 2006*, spółka zobowiązana jest do posiadania biura (**registered office**).

Private limited companies

Mogą mieć jednego lub więcej członków, mogą generować kapitał, udziały tychże spółek nie są dostępne w ofercie publicznej.

13

Private company limited by shares (Ltd) to w tłumaczeniu spółka z odpowiedzialnością ograniczoną do wysokości udziałów. Jak sama nazwa wskazuje odpowiedzialność finansowa udziałowców tego typu spółki ogranicza się do wysokości wniesionych wkładów a ich osobiste mienie pozostaje całkowicie bezpieczne. Spółkę *LTD* można przekształcić w *PLC*, ale wymagana jest ponowna rejestracja.

Private company limited by guarantee to spółka z odpowiedzialnością ograniczoną do wysokości poręczenia. Ten rodzaj spółki zwykle nie posiada kapitału udziałowego i nie ma wspólników. Ma natomiast członków, którzy jednocześnie są poręczycielami. Wysokość poręczenia jest ustalona dla każdego z członków spółki (zwykle jest to niewielka suma) i jest ustalana na wypadek likwidacji spółki. Z tej formy prawnej często korzystają kluby, związki studenckie, organizacje charytatywne, stowarzyszenia sportowe itp.

Private unlimited company

To prywatna spółka z nieograniczoną odpowiedzialnością, która może, ale nie musi, posiadać kapitał udziałowy. Odpowiedzialność udziałowców lub członków tego typu spółki jest nieograniczona. Jednakże obowiązek odpowiedzialności i pokrycia istniejących zobowiązań powstaje dopiero z chwilą formalnego rozpoczęcia likwidacji spółki. Oznacza to, że w czasie trwania spółki długi wierzycieli mogą być odzyskiwane jedynie z majątku spółki natomiast prywatne mienie członków i udziałowców spółki pozostaje bezpieczne do czasu rozpoczęcia formalnej likwidacji spółki. Odpowiedzialność udziałowców za zobowiązania spółki jest nieograniczona a więc wymogi, co do upubliczniania informacji na jej temat są ograniczone.

Public limited company (Plc)

To publiczna spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Ta forma organizacyjno/prawna jest odpowiednia dla dużych przedsięwzięć, w których pozyskanie dużego kapitału jest jednym z warunków powodzenia. Spółka ta musi mieć, co najmniej dwóch udziałowców (akcjonariuszy) a odpowiedzialność finansowa akcjonariuszy ogranicza się do wysokości wniesionych wkładów. *PLC* ma obowiązek emisji akcji o wartości nominalnej, co najmniej 50 000 GBP lub jej równowartości w Euro, które to akcje muszą się znaleźć w ofercie publicznej przed rozpoczęciem działalności spółki. *PLC* musi mieć przynajmniej dwóch dyrektorów, którzy mogą być jednocześnie udziałowcami i wykwalifikowanego Sekretarza, przy czym przynajmniej jeden dyrektor musi być osobą fizyczną w wieku 16 lat lub więcej.

PLC ma prawo emitowania papierów wartościowych (akcji) i ich sprzedaży w ofercie publicznej – zazwyczaj na Giełdzie, co jak wiadomo jest nieocenionym źródłem pozyskiwania środków finansowych. Jednakże *PLC* ma również obowiązek upubliczniania informacji biznesowych i finansowych, co wprawdzie ułatwia podjęcie decyzji inwestorom, ale niestety cieszy również konkurencję.

Rejestracja spółek typu Limited (private lub public)

1. Spółkę można zarejestrować praktycznie bez wysiłku korzystając z usług firm pośredniczących (**company formation agent**) lub za pośrednictwem księgowego lub prawnika. Większość firm pośredniczących w rejestracji spółek ma w swojej ofercie różne pakiety rejestracyjne a wybór tego najbardziej odpowiedniego zależy wyłącznie od Ciebie i Twoich potrzeb.

Pakiet taki oprócz kompletu dokumentów i formularzy niezbędnych do rejestracji może oferować np. pieczętkę firmy, darmową domenę, itp. Dodatkowe usługi to np. pomoc przy otwieraniu firmowego konta bankowego, tworzenie strony internetowej czy wynajem adresu biura (**registered office address**), bo jego posiadanie to wymóg niezbędny.

Jest wiele firm pośredniczących działających przez Internet. Dokonują one rejestracji drogą elektroniczną, co znacznie ułatwia i przyspiesza rejestrację. Cały proces - przy założeniu, że masz połączenie z Internetem i ważną kartę kredytową z dostępnymi środkami – możesz przeprowadzić bez wychodzenia z domu. Rejestracja spółki drogą elektroniczną jest wówczas oparta na wykorzystaniu **Memorandum** oraz **Articles of Association** w ich wzorcowej – modelowej formie. Dokumenty te określają zasady funkcjonowania spółki oraz prawa i obowiązki dyrektorów i udziałowców. Kopię wszelkich dokumentów i zaświadczenie o dokonaniu rejestracji otrzymujesz wówczas w formie elektronicznej na wskazany przez ciebie adres e-mail. Za dodatkową opłatą możesz również otrzymać ich papierową wersję.

Z usług firm internetowych powinni skorzystać jedynie ci, którzy dokładnie wiedzą, co robią, bo choć jest to opcja niewątpliwie najtańsza to jednak na fachową poradę w momencie rejestracji nie ma co liczyć.

Wszystkim innym doradzam wcześniejsze odwiedzenie księgowego lub prawnika, który oprócz załatwienia niezbędnych formalności pomoże wybrać najkorzystniejszą i najbardziej odpowiednią dla Twojego przedsięwzięcia formę działalności gospodarczej.

Zależnie od wybranej opcji spółka może być zarejestrowana w ciągu kilku dni lub nawet w tym samym dniu.

2. Jeżeli zależy Ci na czasie inną ciekawą opcją jest kupno już utworzonej „nieużywanej” spółki (**ready made company**). Nie musisz wtedy czekać na rejestrację a działalność można rozpocząć od razu. Trzeba jednak pamiętać, że wprowadzenie zmian takich jak zmiana nazwy spółki czy wysokości udziałów może się wiązać z dodatkowymi opłatami.
3. Można też samodzielnie, choć jest to dość skomplikowane i dlatego jest to opcja dla tych, którzy o spółkach wiedzą wystarczająco dużo. Poniżej postaram się nieco przybliżyć temat.

Do rejestracji spółki potrzebne są następujące dokumenty:

- **Formularz rejestracyjny LL IN01** Do formularza należy wpisać wszelkie niezbędne informacje, tj.: wnioskowaną nazwę spółki, region Wielkiej Brytanii, gdzie będzie znajdować się siedziba spółki (brak możliwości zmiany w terminie późniejszym), adres głównego biura (**Registered office**), zakres działania spółki, proponowany skład władz spółki, rodzaj spółki, adres spółki, oświadczenie co do kapitału własnego spółki, podział udziałów, lub oświadczenie odnośnie wysokości poręczenia, ewentualnie podanie o wyłączenie słowa **'limited'** z nazwy spółki oraz - jeśli sytuacja tego wymaga - poświadczenie o otrzymaniu zgody na użycie w nazwie spółki słowa z listy słów niedozwolonych;
- **Memorandum of Association** – pełniący rolę umowy założycielskiej. Zawiera informacje określające: nazwę, miejsce zarejestrowanej siedziby, cele i zakres działalności, oświadczenie o ograniczonej odpowiedzialności, sumę kapitału i jego podział na stałe części oraz ewentualnie oświadczenie o przyjęciu formy *public limited company*;
- **Articles of Association (AoA)** - pełniący rolę statutu spółki, określa prawa udziałowców/akcjonariuszy, zasady przekazywania udziałów/akcji i ich nowych emisji, procedurę zwoływania i prowadzenia walnego zgromadzenia, kompetencje zarządu, zasady wypłaty dywidend oraz tworzenia rezerw.

Wszystkie spółki są zobowiązane do posiadania **Articles of Association** i ich przestrzegania. Istnieje całkowita dowolność zawarcia zasad w dokumencie, ale postanowienia w nim zawarte nie mogą być sprzeczne z prawem. Istnieje modelowa wersja dokumentu, gotowego do wykorzystania. Jeśli w modelowym **AoA** zostały dokonane zmiany, w trakcie rejestracji należy przesłać zmienione paragrafy lub jeśli był on tworzony od podstaw całość dokumentu **AoA**. Każda przyszła zmiana dokonana w dokumencie musi zostać odnotowana poprzez wysłanie informacji wraz nowymi paragrafami **AoA** do *Companies House* w przeciągu 15 dni od dokonania zmian.

Wniosek rejestracyjny należy wysłać do właściwego oddziału *Companies House*. Firma typu PLC musi również wystąpić z wnioskiem o przyznanie tzw. „trading certificate”, który jest niezbędny do rozpoczęcia działalności (Formularz 117).

O właściwości oddziału decyduje adres siedziby spółki, tzn.

- Oddział w Cardiff w przypadku siedziby firmy na terenie Anglii oraz Walii,
- Oddział w Edynburgu w przypadku siedziby firmy znajdującej się na terenie Szkocji,
- Oddział w Belfaście w przypadku siedziby firmy na terenie Irlandii Północnej;

17

Opłata rejestracyjna (wnioski składane „na papierze”) wynosi 40 GBP lub 100 GBP, gdy jest to rejestracja ekspresowa (w tym samym dniu). Obecnie możliwa też jest rejestracja poprzez internet (18 GBP) na stronach *Companies House* jednak z wyłączeniem rejestracji w tym samym dniu.

Rejestrując spółkę **PLC** należy w obecności notariusza lub radcy prawnego podpisać deklarację (formularz 117) potwierdzającą emisję akcji o wartości 50 000 GBP oraz opłacenie przynajmniej 25% ich wartości (minimum 12 500 GBP). Podpisany formularz należy dołączyć do wniosku o rejestrację.

Dokumenty rejestracyjne wysłane do *Companies House* podlegają sprawdzeniu pod względem formalnym. Nazwiska osób proponowanych do władz spółki zostaną również sprawdzone z

rejestrze osób posiadających zakaz wykonywania funkcji dyrektorskich (**Disqualified Directors Register**).

W przypadku spełnienia wszystkich wymogów, *Companies House* wyda świadectwo rejestracji (**certificate of incorporation**) oraz włączy informacje o spółce do zasobów publicznych.

Registered office – biuro/siedziba spółki

Zgodnie z postanowieniami *Companies Act 2006* spółka zobowiązana jest do posiadania biura (**registered office**). Biuro nie musi znajdować się w miejscu prowadzenia działalności gospodarczej, ale musi posiadać adres, pod który można dostarczyć korespondencję.

Adres biura może to być np. adres biura rachunkowego a nawet adres prywatny, ale władze spółki mają obowiązek zapewnienia płynnego odbioru korespondencji.

Nazwa spółki

18

Niezależnie od tego czy zdecydujemy się na skorzystanie z pomocy firm pośredniczących czy też sami zamierzamy dokonać rejestracji to bardzo ważnym elementem, który powinien znaleźć się na wniosku o rejestrację jest nazwa naszej spółki. Są pewne określone reguły, których nieprzestrzeganie może doprowadzić do tego, że wybrana przez ciebie nazwa nie zostanie przyjęta a co za tym idzie cały wniosek o rejestrację zostanie odrzucony.

I tak na przykład:

- Nazwa nie może być obraźliwa, obelżywa, nieprzyzwoita.
- Nazwa nie może zawierać słów z listy słów niedozwolonych (do sprawdzenia na stronie *Companies House* - <http://www.companieshouse.gov.uk>).

- Nazwa spółki nie może być identyczna lub podobna do nazwy innej już istniejącej spółki (nazwy istniejących spółek można sprawdzić bezpłatnie na stronie *Companies House*).
- Prywatna Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością musi na końcu zawierać słowo: **Limited** lub **Ltd** - z kropką lub bez. Spółki, których registered office znajduje się w Walii mogą w zamian użyć końcówki "**cyfyngedig**" lub "**cyf**".
- Publiczna spółka z ograniczoną odpowiedzialnością musi na końcu zawierać słowa: **public limited company** lub **Plc**. Spółki, których registered office znajduje się w Walii mogą w zamian użyć "**cwmni cyfyngedig cyhoeddus**" lub "**ccc**" - również z kropką lub bez.

W przypadku, gdy planowana nazwa spółki zawiera słowa lub frazy szczególnego znaczenia (ich włączenie do nazwy spółki może sugerować jej specjalny lub szczególny status) należy uzyskać zgodę za pośrednictwem *Companies House*.

Dodatkowo, warto sprawdzić bazę danych **Trade Marks Register** prowadzoną przez **UK Intellectual Property Office**, by upewnić się, że proponowana nazwa nie jest podobna lub identyczna z zastrzeżonym znakiem towarowym/firmowym.

19

Na pocieszenie powiem, że nazwę można zmienić w późniejszym okresie. Dozwolone jest również prowadzenie działalności pod inną nazwą.

Dodatkowe informacje dostępne są pod numerem telefonu (+44) 303 1234 500.

ODDZIAŁY SPÓŁEK ZAGRANICZNYCH

Jeszcze do niedawna – do 2009 roku zagraniczne spółki kapitałowe mogły otworzyć na terenie Wielkiej Brytanii oddział, (**branch**). Oddział spółki zagranicznej prowadził działalność spółki macierzystej poprzez biuro na terenie Wielkiej Brytanii.

Podmioty nieposiadające osobowości prawnej w Polsce (działalność gospodarcza, spółki cywilne) mogły zarejestrować na terenie Wielkiej Brytanii tzw. **place of business**. Była to także forma prawna dostępna dla spółek kapitałowych, jeśli ich działalność na terenie Wielkiej Brytanii miała mieć formę jedynie przedstawicielstwa lub planowany zakres działalności nie wymagał rejestracji oddziału.

Z dniem 1 października zmieniono przepisy i ujednolicono proces rejestracji. Należy tu nadmienić, że prowadzenie interesów w WB nie zawsze wiąże się z koniecznością rejestracji. Rejestracja jest wymagana tylko wtedy, gdy podmioty zagraniczne są fizycznie obecne w WB (np. posiadają oddział lub siedzibę). Obecnie rejestrowany jest tzw. establishment.

Rejestracja oddziału spółek zagranicznych

W ciągu miesiąca od utworzenia oddziału należy dostarczyć do *Companies House* następujące dokumenty:

- Wypełniony formularz **OSIN01**,
- Opłatę rejestracyjną,

20

Podmioty rejestrujące UK establishment po raz pierwszy muszą także dołączyć:

- Potwierdzone kopie i tłumaczenie dokumentów założycielskich spółki (akt założycielski, status, informacje o członkach zarządu firmy macierzystej),
- Kopie sprawozdań finansowych za ostatni okres/rok wraz z opinią biegłego rewidenta.

Rejestracja oddziału trwa około 5 dni. Zwykła opłata rejestracyjna wynosi 20 GBP, natomiast opłata za usługę tego samego dnia wynosi 50 GBP.

Dokumenty założycielskie i sprawozdania finansowe muszą zostać dostarczone w oryginale, lecz jeśli nie jest to język angielski, wymagane jest poświadczone tłumaczenie.

Po zaakceptowaniu przez *Companies House* złożonej dokumentacji wysyłany jest list, w którym stwierdza się fakt rejestracji podając jej numer i datę. Corocznie firma macierzysta przesyła do *Companies House* kopie własnych sprawozdań finansowo-ekonomicznych odzwierciedlających całość działalności firmy, a ich szczegółowość zależy od wymagań obowiązujących w kraju jej rejestracji.

Poza tym *Companies House* musi być informowany o wszelkich zmianach aktu założycielskiego firmy macierzystej, jej nazwy, składu zarządu, adresu osoby uprawnionej do podejmowania czynności prawnych w jej imieniu oraz zmiany charakteru działalności.

System podatkowy w Wielkiej Brytanii

PODSTAWOWE INFORMACJE DOTYCZĄCE SYSTEMU PODATKOWEGO W WIELKIEJ BRYTANII

Podatek dochodowy od osób fizycznych

Rok podatkowy w Wielkiej Brytanii rozpoczyna się 6 kwietnia danego roku a kończy dnia 5 kwietnia roku następnego. Status podatkowy osoby fizycznej w Wielkiej Brytanii określa się biorąc pod uwagę stopień, w jakim jest ona powiązana z Wielką Brytanią. Obecnie, status ten ustala się uwzględniając, w jakim zakresie dana osoba fizyczna spełnia następujące warunki:

- „Rezydent” (Resident) - Jeżeli osoba fizyczna przebywa w Wielkiej Brytanii przez co najmniej 183 dni w ciągu roku podatkowego lub przyjeżdża do Wielkiej Brytanii, a przeciętna łączna długość jej pobytu podczas takich przyjazdów wynosi co najmniej 91 dni w ciągu czterech kolejnych lat podatkowych (co może też pociągać za sobą zwykłe zamieszkanie), osobę tę uznaje się za rezydenta Wielkiej Brytanii.
- „Zwykły Rezydent” (Ordinary Resident) - Jeżeli osoba fizyczna jest rezydentem Wielkiej Brytanii przez okres 3 lat podatkowych, lub przeprowadziła się do Wielkiej Brytanii i zamierza pozostać tam przez okres co najmniej 3 lat, osobę tę uznaje się za zwykłego rezydenta.
- „Stały mieszkaniec”(Domicile) – Status stałego mieszkańca dana osoba fizyczna nabywa rodząc się w Wielkiej Brytanii lub w następstwie posiadania takiego statusu przez jej rodziców, bądź z wyboru.

Osoby fizyczne będące rezydentami, zwykłymi rezydentami i stałymi mieszkańcami w Wielkiej Brytanii podlegają opodatkowaniu w zakresie dochodu i zysków uzyskiwanych przez nie na całym świecie.

Osoby fizyczne nie posiadające stałego miejsca zamieszkania w Wielkiej Brytanii mogą podlegać innym zasadom w zakresie opodatkowania. Mogą one domagać się opodatkowania na zasadzie zaliczenia (remittance basis), gdzie opodatkowaniu podlegać będą wyłącznie dochody i zyski uzyskane przez nich poza terytorium Wielkiej Brytanii i przywiezione do Wielkiej Brytanii, choć po 7 latach rezydencji podatkowej w Wielkiej

Brytanii, aby zasada zaliczenia uległa zachowaniu należy uiścić kwotę w wysokości £30.000 rocznie, której wysokość po 12 latach zamieszkania ulega podwyższeniu do £50.000 rocznie.

Jednakże, z dniem 6 kwietnia 2013 r. w Wielkiej Brytanii zostanie wprowadzony test rezydencji (statutory residence test). Dzięki niemu informacje dotyczące statusu rezydencji podatkowej osób fizycznych będą miały charakter bardziej rozstrzygający. Począwszy od 2013/14 r., status rezydencji podatkowej będzie określany przy uwzględnieniu kombinacji czynników czasowych i łączących (np. miejsce pobytu rodziny, dni pracy w Wielkiej Brytanii, dni zakwaterowania w Wielkiej Brytanii w poprzednich latach, dni spędzone w innych krajach).

Dochody podlegający opodatkowaniu

Opodatkowaniu podlegać będą dochody z zatrudnienia i działalności handlowej; dochody z własności; pewne świadczenia socjalne; emerytury; odsetki od wkładów oszczędnościowych gromadzonych na rachunkach bankowych i w towarzystwach budowlanych (building societies); dochody z dywidendy; zyski z polis ubezpieczeniowych; oraz dochody z patentów i praw autorskich należących do twórców.

24

Dochody niepodlegające opodatkowaniu obejmują wiele świadczeń socjalnych (choć, przykładowo, emerytury państwowe i zasiłki na dziecko, wchodzące w skład dochodów gospodarstwa domowego, mogą podlegać opodatkowaniu); oprocentowanie lokat oszczędnościowych zwolnionych z podatku; niektóre dywidendy (z funduszy Venture Capital); niektóre obligacje; wygrane w loterii i grach hazardowych; i darowizny otrzymane od członków rodziny.

Progi podatkowe	2011-12	2012-2013
Podstawowy - oszczędności : 10% (gdzie dochody obejmują wyłącznie oszczędności)	£0-£2.560	£ 0 - £ 2.710

Progi podatkowe	2011-12	2012-2013
Podstawowy : 20%	£0-£35.000	£ 0 - £ 34.370
Wyższy: 40%	£35.001- £150.000	£34.371- £150.000
Dodatkowy: 50%	powyżej £150.000	powyżej £150.000

Począwszy od 6 kwietnia 2013 r., stawka dodatkowa zostanie zmniejszona do 45%.

Ulga indywidulana (tj. kwota wolna od podatku dla osoby fizycznej) w Wielkiej Brytanii w roku podatkowym 2012/2013 wynosi £8.105 (2011/2012 £7.475). Ulga ta ulega zmniejszeniu w przypadku, gdy dochody przekraczają kwotę £100.000 - o 1 funta na każde 2 funty dochodu powyżej 100.000 funtów. Osoby ubiegające się o zastosowanie wobec nich zasady zaliczenia mogą także stracić prawo do korzystania z takich ulg indywidulanych.

W pewnych przypadkach zastosowanie może mieć także wyższa ulga indywidualna, w tym w odniesieniu do osób po 65 roku życia czy osób niewidomych.

25

Odliczenia i ulgi podatkowe nie są w Wielkiej Brytanii tak powszechnie stosowane jak w innych krajach.

Główne rodzaje dostępnych ulg podatkowych obejmują ulgi w zakresie:

- wydatków poniesionych przez pracowników lub członków zarządu, gdzie wydatki te są ponoszone „całkowicie, wyłącznie i nieodzownie” w toku wypełniania przez te osoby ich obowiązków pracowniczych (takich jak pewne koszty podróży i wyżywienia, honoraria i subskrypcje, narzędzie i odzież specjalistyczna).
- osób będących rezydentami, ale nie zwykłymi rezydentami. Pod warunkiem spełnienia pewnych warunków, osobom tym może przysługiwać ulga z tytułu dni przepracowanych poza terytorium Wielkiej Brytanii.
- wydatków poniesionych przez osoby samozatrudnione, o ile wydatki te są „dozwolone” na mocy brytyjskich przepisów podatkowych.

- datków na cele dobroczynne.
- składek na program emerytalny (rodzaj ulgi zależy będzie od różnorodnych czynników, np. tego, czy jest to program osobisty czy zakładowy).

Pay As You Earn ("PAYE")

Zgodnie z obowiązującym systemem pod nazwą PAYE, pracodawcy są odpowiedzialni za odejmowanie należnych kwot podatku od wynagrodzeń i innych płatności o podobnym charakterze w momencie ich wypłaty.

Podatki od innych kategorii dochodów włącznie z zyskami kapitałowymi i dochodami z inwestycji kapitałowych, są rozliczane indywidualnie na zakończenie roku podatkowego.

Podatek dochodowy w Wielkiej Brytanii jest zazwyczaj pobierany w formie zaliczek z każdej wypłaty. Wylicza się go poprzez progresywne rozdzielenie ulg indywidualnych (£ 8.105 funtów w 2012/13) i progów podatkowych na okres całego roku. W związku z tym, w przybliżeniu 155 funtów z dochodów z zatrudnienia w każdym tygodniu stanowi kwotę ulgi niepodlegającą opodatkowaniu. Następnie, podatek odlicza się zgodnie z progami podatkowymi przedstawionymi powyżej (z zastrzeżeniem ewentualnych korekt wymaganych przez organy podatkowe).

26

Składki na ubezpieczenie społeczne (National Insurance Contributions - NICs)

Płatności, których pracodawca dokonuje na rzecz pracownika mogą także podlegać składkom na ubezpieczenie społeczne w Wielkiej Brytanii, choć zależy to od indywidualnych uwarunkowań danej osoby i ewentualnego dalszego opłacania przez nią składek na ubezpieczenie społeczne w innym kraju (takim jak Polska). W celu uniknięcia zobowiązań z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne w Wielkiej Brytanii, należy kontynuować płacenie tego typu składek w innym kraju i udokumentować ten fakt Zaświadczeniem o kontynuacji ochrony ubezpieczeniowej (Certificate of Continuing Coverage) lub Formularzem A1.

Jeżeli dana osoba podlega składkom na ubezpieczenie społeczne, jej dochody podlegają też uldze z tytułu płatności składek na ubezpieczenie społeczne podobnej do ulgi podatkowej. Następnie, pracownicy podlegają potrąceniom z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, tzw. Class 1, wynoszącym do 12%, a Pracodawcy odpowiadają za pokrycie składki w wysokości 13,8% płatności z tytułu zatrudnienia.

Koniec roku podatkowego/Świadczenia rzeczowe

Na koniec każdego roku podatkowego, pracownik otrzymuje podsumowanie płatności dokonanych na jego rzecz i w jego imieniu na rzecz brytyjskich organów podatkowych (takich jak PAYE i NIC), w formie dokumentu P60.

Jeżeli dana osoba w związku z zatrudnieniem otrzymuje świadczenia rzeczowe (takie jak prywatne ubezpieczenie zdrowotne), pracodawca przekazuje jej formularz P11D. Formularz ten wskazuje kwotę zobowiązań z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne Class 1A płatną przez pracodawcę. Jeżeli pracownik zobowiązany jest złożyć brytyjską deklarację podatkową, ma on obowiązek wykazać w niej dane z formularzy P60 i P11D.

27

Zakończenie zatrudnienia

W momencie zakończenia pracy u danego pracodawcy, pracownik otrzymuje formularz „P45”. Zapisane są tam nasze całkowite zarobki brutto oraz kwota odprowadzonego podatku i opłaconych składek na ubezpieczenie społeczne w danym roku podatkowym. W przypadku podjęcia zatrudnienia u nowego pracodawcy, należy przekazać mu formularz „P45”. Dokumentacja ta może być wymagana do uregulowania kwestii podatkowych w innych krajach, takich jak Polska.

Podatek spadkowy (Inheritance Tax -IHT)

Do wartości nieruchomości w odziedziczonym majątku nie przekraczającej 325.000 funtów spadkobierca zasadniczo nie będzie w przyszłym roku podatkowym zobowiązany do płacenia podatku od spadków. Jeśli odziedziczone nieruchomości wycenione będą powyżej tej kwoty – za każdego funta z nadwyżki trzeba będzie zapłacić 40% podatku, choć dostępne mogą być odliczenia w tym zakresie.

Podatek od zysków kapitałowych (Capital Gains Tax – CGT)

Podatkowi od zysków kapitałowych mogą podlegać przychody uzyskane z aktywów uznawanych za kapitał w naturze, w tym akcji, udziałów w przedsiębiorstwa bez osobowości prawnej, sprzedaży nieruchomości, dzieł sztuki, itp.

Sprzedaż własnego domu nie powoduje powstania obowiązku podatkowego, jednakże odziedziczony majątek może być opodatkowany podatkiem od zysków kapitałowych, jeżeli będzie podlegać zbyciu w przyszłości.

CGT może okazać się istotny z punktu widzenia polskich przedsiębiorców, zwłaszcza jeżeli staną się rezydentami Wielkiej Brytanii, kiedy to CGT będzie mieć niebagatelne znaczenie.

Zazwyczaj opodatkowaniu CGT podlegają jedynie osoby, które były rezydentami Wielkiej Brytanii w roku podatkowym, w którym dokonywano rozporządzeń majątkowych, choć w pewnych okolicznościach osoby niebędące rezydentami mogą także podlegać opodatkowaniu brytyjskim podatkiem od zysków kapitałowych.

Osoby podlegające CGT zwolnione są z tego podatku, jeżeli ich łączne roczne dochody nie przekraczają kwoty 10.600 funtów (w 2012/13). Zyski kapitałowe netto przewyższające tę kwotę opodatkowane są CGT w wysokości 18% (dla osób, których dochody i zyski mieszczą się w progu podstawowym) lub 28% (dla osób, których dochody i zyski mieszczą się w progach wyższym i dodatkowym). Pod warunkiem spełnienia pewnych warunków ustawowych, zastosowanie może mieć niższa stawka ulgi dla przedsiębiorców w wysokości 10%.

Zeznania podatkowe

Jeżeli Twoja sytuacja podatkowa nie jest skomplikowana lub płacisz podatek w systemie PAYE, prawdopodobnie nie musisz składać zeznania podatkowego. Jeżeli otrzymujesz dochody bez potrącenia podatków, jesteś członkiem zarządu lub masz skomplikowaną sytuację finansową, wówczas masz obowiązek wypełnienia Zeznania podatkowego. Brytyjski Urząd Skarbowy (HM Revenue & Customs) zachęca wszystkich podatników do składania zeznań podatkowych przez Internet.

Termin na złożenie zeznania podatkowego w formie papierowej upływa 31 października po zakończeniu roku podatkowego. Dla zeznań składanych drogą elektroniczną termin ten jest przedłużony do 31 stycznia po zakończeniu roku podatkowego, około 9 miesięcy po zakończeniu roku podatkowego.

Jeżeli zeznania podatkowe nie są złożone na czas, natychmiast dostaje się karę z urzędu podatkowego w wysokości 100 funtów, przy czym kara ta może ulec podwyższeniu ze względu na trwającą zwłokę, do wysokości 1.300 funtów po sześciu miesiącach.

Umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania

20 lipca 2006 w Londynie została podpisana Konwencja między Rzeczpospolitą Polską a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i od zysków kapitałowych. Nowa Konwencja zastąpiła umowę z dnia 16 grudnia 1976 r.

PODATKI OD PRZEDSIĘBIORSTW

Podatek od osób prawnych

Kto podlega podatkowi od osób prawnych?

Spółki zarejestrowane w Wielkiej Brytanii automatycznie stają się rezydentami podatkowymi Wielkiej Brytanii i, w związku z tym, podlegają brytyjskiemu podatkowi od osób prawnych z tytułu zysków uzyskiwanych na całym świecie. Spółki niezarejestrowane w Wielkiej Brytanii uważa się za rezydentów Wielkiej Brytanii, jeżeli ich głównym miejscem sprawowania zarządu i kontroli jest Wielka Brytania; wówczas podlegają one także brytyjskiemu podatkowi od osób prawnych z tytułu zysków uzyskiwanych na całym świecie. Ewentualnie, spółki niebędące rezydentami mogą podlegać brytyjskiemu podatkowi od osób prawnych, jeżeli ich obecność w Wielkiej Brytanii jest wystarczająca do powstania tam stałej siedziby, jednakże tylko w zakresie zysków wypracowanych w wyniku działań oddziału brytyjskiego (w związku z czym nie w zakresie zysków ogólnosiwiatowych). Zatem, wybór prawnej formy

prowadzenia działalności w Wielkiej Brytanii ma bezpośredni wpływ na podatkowe ujęcie zysków z działalności i zakres opodatkowania brytyjskim podatkiem od osób prawnych.

Maksymalna stawka podatku od osób prawnych dla spółek, których roczne podlegające opodatkowaniu dochody przekraczają kwotę 1,5m funtów (z zastrzeżeniem pewnych warunków, które mogą zmniejszyć próg zysków) to obecnie 24%. Począwszy od 1 kwietnia 2013 r. stawka ta zostanie obniżona do 23%, a następnie od 1 kwietnia 2014 r. ulegnie dalszemu zmniejszeniu do 21%. Spółki generujące zyski podlegające opodatkowaniu w wysokości poniżej 1,5m funtów opodatkowane są po niższej stawce, której minimalna wysokość to 20%, zgodnie z poniższą tabelą (obowiązującą od 1 kwietnia 2012 r.):

Progi zysków podlegających opodatkowaniu (GBP)	Stawka podatku (%)
Do £300.000	20%
£300.001 – 1.500.000	25%
powyżej £1.500.000	24%

Czy Wielka Brytania oferuje jakiekolwiek zachęty/ulgi podatkowe?

W ramach ustroju podatkowego Wielkiej Brytanii przewidzianych jest wiele rodzajów zachęt i ulg podatkowych dla spółek podlegających brytyjskiemu podatkowi od osób prawnych, których przykłady przedstawiono poniżej.

Badania i rozwój

Jednym z rodzajów zachęty podatkowej jest brytyjski Program zwolnień z podatku dochodowego na badania i rozwój - Research and Development (R&D) scheme. Program ten pozwala spółkom prowadzącym prace badawczo-rozwojowe kwalifikujące się do ulgi ubiegać się o jej zwiększoną wartość w zakresie wydatków kosztowych, przy różnorodnych stawkach określanych poprzez odniesienie do wielkości spółki w świetle przepisów UE. Dzięki temu spółki te mogą ubiegać się o przyznanie im dodatkowej ulgi podatkowej w wysokości do 125% kwalifikowanych wydatków kosztowych (tj. w przypadku, gdy kwota wydatków kosztowych to 100 funtów, dostępna kwota ulgi podatkowej będzie wynosić do

225 funtów). Ponadto, istnieje możliwość ubiegania się o ulgę w wysokości 100% z tytułu aktywów trwałych wykorzystywanych jedynie do celów badawczo rozwojowych. Ze względu na charakter prac badawczo rozwojowych, spółki te są często przedsiębiorstwami niedochodowymi. Brytyjski Program zwolnień z podatku dochodowego na badania i rozwój umożliwia niektórym małym i średnim przedsiębiorstwom („MSP”) przekazanie strat w zamian za zwrot podatku od brytyjskich organów podatkowych.

Pakiet Patent Box

W ramach dopełnienia programu R&D, z dniem 1 kwietnia 2013 r. w Wielkiej Brytanii ma być wprowadzony pakiet Patent Box, który umożliwia opodatkowanie spółek po realnej stawce 10% z tytułu zysków z patentów i wyłącznych praw/licencji. Aby móc skorzystać z tego typu ulgi, należy spełnić szereg warunków, jednakże umożliwi to upodobnienie ustroju podatkowego Wielkiej Brytanii do tych obowiązujących z innych krajach UE, które oferują podobne rodzaje zachęt podatkowych.

Ulgi inwestycyjne

Do przyznania ulg inwestycyjnych kwalifikować mogą się spółki, które nabyły określone rodzaje aktywów trwałych. Ulgi te mają postać ulg podatkowych (o różnej wysokości, lecz zazwyczaj 18%) z tytułu kosztu przedmiotowych aktywów, na przestrzeni czasu (tj. ulga ta zastępuje amortyzację ewidencyjną przy obliczaniu zysków podlegających opodatkowaniu). Ponadto, spółki mogą obecnie ubiegać się o roczne odliczenie inwestycyjne (annual investment allowance - „AIA”), które może przyspieszyć proces przyznania tego typu ulg. W chwili obecnej, maksymalna wysokość AIA to 25.000 funtów rocznie, jednakże począwszy od 1 stycznia 2013 r. kwota ta zostanie zwiększona do 250.000 funtów rocznie (za okres dwóch lat). W związku z powyższym, AIA umożliwia wielu spółkom ubieganie się o 100% ulgę podatkową w okresie nabycia aktywów. Możliwe jest też uzyskanie wyższej ulgi podatkowej z tytułu nabycia określonych rodzajów aktywów energooszczędnych, w tym przykładowo samochodów z emisją CO2 poniżej 110 g/km, co objęte jest 100% ulgą na koszty pojazdu w roku nabycia.

Kwestie administracyjne związane z podatkiem od osób prawnych

Każda spółka podlegająca opodatkowaniu brytyjskim podatkiem od osób prawnych zobowiązana jest do wypełnienia rocznego zeznania podatkowego w tym zakresie i złożenia go do Brytyjskiego Urzędu Skarbowego (HM Revenue and Customs - "HMRC"). Deklarację wraz z załączonymi do niej dokumentami należy złożyć do HMRC w ciągu 12 miesięcy od zakończenia okresu rozliczeniowego, podczas gdy wszelkie zobowiązania podatkowe należy uregulować w ciągu dziewięciu miesięcy od zakończenia stosownego okresu rozliczeniowego (tj. przed złożeniem deklaracji).

Dokumenty podatkowe, które spółka zobowiązana jest złożyć obejmują:

- zeznanie podatkowe sporządzone na formularzu CT600, w tym podpisaną deklarację oraz wszelkie niezbędne strony dodatkowe;
- uzupełniające kalkulacje podatkowe;
- ustawowe sprawozdanie finansowe stanowiące podstawę kalkulacji podatkowych.

Od 1 kwietnia 2011 r. niemalże we wszystkich przypadkach istnieje obowiązek internetowego wypełniania powyższych dokumentów. Oznacza to, że aby umożliwić spełnienie przedmiotowego obowiązku spółki opodatkowane brytyjskim podatkiem od osób prawnych zobowiązane są zapewnić, aby dokumenty przeznaczone do złożenia, w tym sprawozdanie finansowe, były sporządzone w odpowiednim formacie (iXBRL).

32

VAT

Czym jest VAT?

VAT to podatek od wartości towarów i usług, którego płatnikami są zazwyczaj konsumenci, a nie przedsiębiorstwa.

Czy powinienem zarejestrować się jako podatnik VAT w Wielkiej Brytanii?

Jest to jedna z pierwszych rzeczy, o której powinny pamiętać przedsiębiorstwa, gdyż z chwilą, gdy wysokość przychodów spółki przekroczy 77.000 funtów rocznie (ze skutkiem od kwietnia 2012 r.), spółka ta zobowiązana jest zarejestrować się jako podatnik VAT w Wielkiej

Brytanii i składać brytyjskim organom podatkowym kwartalne (lub nawet miesięczne) deklaracje VAT. Należy przeprowadzić analizę działalności spółki w Wielkiej Brytanii, w celu ustalenia odpowiedniego sposobu opodatkowania dochodów spółki podatkiem VAT. Okres oczekiwania na rejestrację to zazwyczaj od dwóch do czterech tygodni, zależnie od okoliczności. Brak rejestracji w przypadku, gdy wartość podlegających opodatkowaniu zasobów spółki przekracza limit ustawowy skutkuje nałożeniem na spółkę kar.

Jaka jest stawka VAT w Wielkiej Brytanii?

W Wielkiej Brytanii towary podlegają opodatkowaniu VAT po stawce 20%, 5%, lub 0%, zależnie od ich rodzaju. Niektóre towary i usługi są zwolnione z VAT; są to głównie usługi z zakresu ubezpieczeń, edukacji i opieki zdrowotnej.

Kwestie administracyjne związane z podatkiem VAT

Spółki zarejestrowane jako podatnicy VAT zobowiązane są do składania kwartalnych (lub w pewnych okolicznościach miesięcznych) deklaracji VAT drogą elektroniczną. Deklaracje te muszą wskazywać wartość podlegających opodatkowaniu zasobów, kwotę poniesionych wydatków oraz stosowne kwoty należnego/podlegającego zwrotowi podatku VAT w danym okresie rozliczeniowym.

33

Cło i akcyza

Spółki rozważające możliwość importowania towarów do Wielkiej Brytanii lub eksportowania ich z Wielkiej Brytanii powinny wziąć pod uwagę wpływ cła i akcyzy na tego typu czynności przed ich podjęciem. Wysokości stawek cła lub akcyzy różnią się zależnie od rodzaju towarów. Zastosowanie niewłaściwej stawki może narazić spółkę na straty finansowe, więc istotne jest, aby zastosować odpowiednie procedury i rozważyć skorzystanie z porad w tym zakresie.

Podstawowe informacje dotyczące rynku pracy

PODSTAWOWE INFORMACJE DOTYCZĄCE PRAWA PRACY W WIELKIEJ BRYTANII

Osoby przyjeżdżające do Wielkiej Brytanii celem podejmowania działalności gospodarczej muszą zaznajomić się z dwoma podstawowymi formami zatrudnienia:

- samozatrudnienie (self-employment);
- praca na etat (employment).

Jeśli mamy w planach rozwijanie własnej firmy ważne jest abyśmy znali prawo pracy. Szczególnie ważne jest zaznajomienie się z prawami, jakie mają nasi pracownicy oraz ich skrzętne przestrzeganie. W Zjednoczonym Królestwie (w przeciwieństwie do Polski), wniesienie sprawy do Sądu Pracy (Employment Tribunals) przeciwko pracodawcy jest relatywnie proste i niedrogi a Sędziowie wnikliwie analizują wszelkie nadużycia krajac nierzetelnych pracodawców.

Poniżej omówimy podstawowe zagadnienia dotyczące pracy na etat i samozatrudnienia w najprostszej jego formie. W rozdziale dotyczącym prawa gospodarczego szerzej omówimy formy samozatrudnienia.

35

Samozatrudnienie

Samozatrudnienie (*self-employment*) wymaga rejestracji w urzędzie podatkowym (HM Revenue & Customs). Rejestracja jest stosunkowo prosta i może być dokonana w ciągu trzech miesięcy od daty rozpoczęcia działalności gospodarczej.

Samozatrudniony to przedsiębiorca, który sam odprowadza podatek dochodowy (Income tax) oraz składki na ubezpieczenie społeczne (National Insurance Contributions).

Samozatrudniony płaci dwa rodzaje składek:

- **Class 2** National Insurance Contributions, które są niezależne od osiąganego dochodu i w roku podatkowym 2012/2013 wynoszą 2.65 GBP tygodniowo. Składki te odpowiadają polskim składkom na ZUS i są płacone miesięcznie albo kwartalnie;
- Ponadto opłacamy **Class 4** National Insurance Contributions. Wysokość tej składki zależy od osiągniętych dochodów - im wyższe dochody tym wyższa składka.

Koniec roku podatkowego upływa 5 kwietnia a zeznanie podatkowe składane jest raz w roku najpóźniej do 31 października - gdy składamy je w formie papierowej lub do 31 stycznia, jeżeli rozliczamy się elektronicznie za pomocą Internetu.

Urząd Podatkowy zazwyczaj przysyła odpowiednie formularze oraz informacje przypominające o rozliczeniu podatkowym jak również broszury ułatwiające prawidłowe wypełnienie zeznania podatkowego. Choć prowadząc jednoosobową firmę można rozliczyć się samemu to jednak warto to zlecić doświadczonemu księgowemu.

36

Osoby samozatrudnione, po przekroczeniu ustalonego progu obrotów rocznych (na rok 2012 jest to 73,000 GBP), powinny się również zarejestrować jako płatnicy VAT. Warto wspomnieć, że od 1 stycznia 2010, brytyjski urząd podatkowy wprowadził odrębny sposób rozliczania VAT dla firm handlujących z innymi państwami Unii Europejskiej.

CIS (Construction Industry Scheme)

Przy okazji omawiania samozatrudnienia, warto wspomnieć o dużej liczbie osób, które pracują w branży budowlanej. Wszystkie firmy i osoby pracujące na własny rachunek w budownictwie mają obowiązek rejestracji w CIS. Osoby te zobowiązane są zgłosić samozatrudnienie i uzyskać tzw. kartę CIS-4 (Construction Industry Scheme) lub jeżeli nie mają jeszcze numeru ubezpieczenia (National Insurance Number) - tymczasową kartę CIS-4.

W budownictwie obowiązują odmienne reguły dotyczące płacenia podatku. Tylko duże firmy, posiadające zgodę urzędu podatkowego mogą otrzymywać swoje wynagrodzenie w całości. Mniejsze firmy otrzymują zazwyczaj pieniądze z potrąceniem zaliczek na podatek, które później uwzględniają w rozliczeniu własnego podatku.

Jeżeli samozatrudniony nie dokona rejestracji, zleceniodawca będzie potrącał wyższe kwoty, jako zaliczki na podatek dochodowy i ubezpieczenie społeczne. Dowodem, że podatek został odliczony są vouchery i zestawienie kwot potrąconych z wynagrodzenia. Podatek do zapłaty za dany rok będzie należny jedynie wtedy, jeżeli suma potrąconych i wpłaconych zaliczek jest niższa niż należny podatek. Jeżeli natomiast okaże się że zapłaciliśmy za dużo to będzie można starać się o zwrot nadpłaconego podatku.

CSCS (Construction Skills Certification Scheme) Choć nie jest to wymóg prawny, niemniej jednak wiele firm w branży budowlanej wymaga od pracowników posiadania karty CSCS.

Karta CSCS wydawana jest przez CITB Construction Skills i potwierdza posiadanie kwalifikacji w zawodach budowlanych oraz znajomość zasad BHP (Health & Safety) obowiązujących na budowach. Istnieje kilka rodzajów kart, poświadczających różne specjalności budowlane i poziomy doświadczenia pracownika.

- Zielona karta (*Green Card - Construction Site Operative*) jest to karta podstawowa. Do jej uzyskania konieczne jest potwierdzenie kwalifikacji do pracy na budowie oraz zdanie testu z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy.

W przeszłości firmy budowlane chętnie zatrudniały podwykonawców (często osoby samo zatrudnione), ponieważ nie musiały odprowadzać za nich podatku i składek na ubezpieczenie społeczne. Od 2007 ten proceder został w znacznym stopniu ukrócony i Urząd Podatkowy bardzo wnikliwie analizuje czy zależności pomiędzy zleceniodawcą a wykonawcą nie są tak naprawdę zależnościami pomiędzy pracodawcą a pracownikiem.

Praca na etat

Umowa o Pracę

W Wielkiej Brytanii pracodawca nie ma obowiązku spisywania z pracownikiem pisemnej Umowy o Pracę ale w ciągu dwóch miesięcy od rozpoczęcia pracy pracownik powinien otrzymać na piśmie tzw. warunki zatrudnienia ('written statement of terms of employment') które zawierają między innymi nazwę pracodawcy, stanowisko i miejsce pracy, wysokość wynagrodzenia, godziny pracy, długość okresu wypowiedzenia itp.

Jeśli wymóg ten nie zostanie spełniony wtedy pracownik może wystąpić do Urzędu Pracy o nakazanie pracodawcy wydania takiego dokumentu oraz może ubiegać się o odszkodowanie w wysokości 2 tygodni wynagrodzenia. Pisemna Umowa o Pracę jest jednak korzystniejsza dla obu stron gdyż pozwala precyzyjnie uregulować zależności pracodawca – pracownik a może też zawierać procedury specyficzne dla danego miejsca pracy. Podczas gdy umowa o pracę to umowa pomiędzy dwoma stronami i teoretycznie strony mogą się w niej zgodzić „na co tylko chcą”, pracodawca nie może zaoferować pracownikowi warunków, które będą mniej korzystne dla pracownika niż te określone prawem pracy. Oznacza to, że Umowa nie może pozbawić pracownika minimalnych praw nadanych mu ustawowo, ale może zmodyfikować je by zapewnić korzystniejsze warunki, np.: więcej dni urlopowych czy wyższą stawkę godzinową.

38

Poniżej po krótkce omówimy prawa zagwarantowane w Employment Rights Act 1996.

Krajowa Płaca Minimalna

Od momentu zatrudnienia prawie wszyscy pracujący legalnie w Zjednoczonym Królestwie mają prawo do płacy minimalnej, której wysokość jest ustalana co roku i ogłaszana z dniem 1 października.

Od 1 października 2012 obowiązują następujące stawki płacy minimalnej:

6,19 GBP dla pracowników powyżej 22 roku życia

4,98 GBP dla pracowników w wieku 18-21 lat

3,68 GBP dla pracowników w wieku 16-17 lat

Pracodawcy, którzy płacą swoim pracownikom poniżej płacy minimalnej, podlegają automatycznej karze w wysokości 5000 GBP oraz nakazowi wypłacenia pracownikowi zaległości w pensji według obecnie obowiązujących stawek krajowej płacy minimalnej, nawet jeśli stawka ta jest wyższa niż stawka obowiązująca w momencie powstania niedopłaty. Rozwiązanie takie przyjęto po to by chronić pracowników tj. by pracownicy nie tracili na tym, że niedopłaty są wypłacane w późniejszym terminie.

Dzienne przerwy w pracy

Dorosły pracownik, który pracuje przynajmniej 6 godzin ma prawo do 20 minutowej, nieprzerwanej przerwy w pracy, która generalnie jest niepłatna. Młodszy pracownicy, w wieku 18 lat lub poniżej, mają prawo do 30 minutowej przerwy po czterech i pół godzinach pracy. Pewne grupy zawodowe, takie jak kurierzy, policjanci, kierowcy pociągów nie mają prawa do specyficznych (planowanych) przerw ale powinni je wziąć w dogodnym czasie lub mają prawo do rekompensaty gdy z nich nie skorzystają. Dorosły pracownik, w ciągu doby, ma prawo do 11-godzinnej przerwy od pracy i do jednego wolnego dnia w tygodniu.

39

Tydzień pracy

Tydzień pracy nie może być dłuższy niż 48 godzin tygodniowo. Ten limit czasu pracy obejmuje także nadgodziny. Pracodawca nie ma prawa żądać dłuższego czasu pracy, jak również zwolnić nas lub pominąć w awansie, jeśli odmówimy pracy w nadgodzinach. Pracownik może dobrowolnie zgodzić się na wydłużenie dnia pracy, ale zgoda taka powinna być dana pracodawcy na piśmie. Pracownik może w dowolnym momencie zmienić zdanie, jednakże okres po którym uzyska on ochronę praw, może potrwać od tygodnia do trzech miesięcy.

Urlop

Zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin mają prawo do 28 dni płatnego urlopu rocznie, przy czym pracodawca ma prawo zaliczyć dni ustawowo wolne od pracy ('bank holidays') jako dni urlopowe pracownika. Pracownicy zatrudnieni w niepełnym wymiarze godzin również mają prawo do urlopu ale ilość dni wyliczana jest „pro rata”. Warunki korzystania z płatnego urlopu oraz wysokość płacy za okres urlopowy, powinny być jasno określone w Umowie o Pracę.

Prawie wszyscy pracownicy mają prawo do płatnego urlopu w dniach w których muszą wykonywać następujące obowiązki:

- Ławnika w sądzie;
- Obowiązki przedstawiciela związków zawodowych;
- Obowiązki przedstawiciela odpowiedzialnego za BHP w miejscu pracy;
- Jeśli zmuszeni są szukać nowej pracy jako rezultat zwolnienie pracowniczych;
- Jeżeli biorą udział w szkoleniu - jeśli organizowane jest przez pracodawcę;
- W przypadku kobiet spodziewających się dziecka - jeżeli mają wizytę u położnej.

40

Prawa i obowiązki

Do obowiązków pracodawcy należy zapewnienie bezpiecznego środowiska pracy. Dotyczy to przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy jak i prawa do równego traktowania bez względu na płeć, wiek, pochodzenie rasowe, orientację seksualną czy wyznanie religijne. Pracodawca musi zapewnić właściwą procedurę wnoszenia skarg (grievance policy) jak i sprawiedliwego rozstrzygania sporów i przesłuchań dyscyplinarnych (disciplinary procedure).

Okres wypowiedzenia

Ustawowy minimalny okres wypowiedzenia zależy od długości okresu zatrudnienia. Im dłużej pracował pracownik tym dłuższy okres wypowiedzenia mu przysługuje:

- **Jeden tydzień** jeśli pracownik pracował co najmniej miesiąc ale krócej niż dwa lata;
- **Dwa tygodnie** jeśli pracownik zatrudniony był przez okres dłuższy niż dwa lata;
- Po dwóch latach - dodatkowy **tydzień** za każdy przepracowany rok, aż do maksimum 12 tygodni.

Pracodawca nie może dać krótszego wypowiedzenia niż ustawowe minimum, ale może dać dłuższe jeżeli tak zostało ustalone w kontrakcie. W przypadku pracownika zbliżającego się do wieku emerytalnego, pracodawca musi dać przynajmniej sześciomiesięczne wypowiedzenie. Powyższe zasady nie obowiązują, jeśli pracownik poważnie naruszy postanowienia umowy (gross misconduct) i pracodawca ma prawo rozwiązać umowę o pracę bez wypowiedzenia.

Powierzchnie dla biznesu w Wielkiej Brytanii

POMIESZCZENIA DLA BIZNESU

Lokalizacja

Przy wyborze lokalizacji trzeba pamiętać, że:

- W przeważającej części WB (również w małych miejscowościach) obowiązują strefy ograniczonego postępu i dostaw (***parking and delivery restrictions***), co nie jest bez znaczenia zwłaszcza dla firm oferujących usługi.
 - W centralnych dzielnicach Londynu (oraz w miejscowości Durham) pobierane są dodatkowo opłaty za wjazd do centrum (***congestion charge***), co może utrudniać prowadzenie niektórych typów działalności. Congestion charge obowiązuje w godzinach od 7:00 do 18:00 od poniedziałku do piątku za wyjątkiem świąt publicznych i kilku dni w okresie Bożego Narodzenia i Nowego Roku.
-
- Poszczególne obszary czy dzielnice w WB to osobne strefy administracyjne (***Councils***), co oznacza, że podatki (***local authority charges oraz business rates***) są różne w różnych okręgach. Na przykład za 100m lokalu w dzielnicy Chelsea opłaty względem Urzędu Miasta (np. za wywóz śmieci) mogą być wielokrotnie wyższe niż za podobny lokal usytuowany w innej lokalizacji. Dlatego warto sprawdzić ten aspekt zanim zdecydujemy się na lokalizację firmy w danym miejscu.
 - Każdy lokal ma przypisany typ działalności, jaki się w nim może odbywać. Dlatego należy sprawdzić czy planowany rodzaj działalności jest w danym miejscu dozwolony.

Szukanie pomieszczeń

Można szukać w różny sposób:

- Odwiedzając **commercial agents** czyli agencje zajmujące się sprzedażą i wynajmem lokali dla biznesu;
- Kontaktując się z **local surveyors** – czyli miejscowymi rzeczoznawcami, którzy oceniają wartość i stan lokali a więc często mają informacje odnośnie niektórych dostępnych lokali;
- Można zwrócić się z zapytaniem do Urzędu Miasta lub organizacji wspomagających business takich jak **Business Link, Chamber of Commerce** i innych;
- Czytając ogłoszenia w gazetach lokalnych oraz specjalistycznych;
- Czytając dodatek nieruchomości w gazetach lokalnych;
- Używając Internetu (np. hasło: commercial property + dzielnica);
- Odwiedzając okolicę – możemy rozglądać się za tablicami ogłoszeniowymi, które zazwyczaj umieszczane są na nieruchomościach wystawionych na sprzedaż lub do wynajęcia.

Firmy ulokowane w obszarach o małym stopniu rozwoju (**Assisted Areas**) mogą otrzymać ulgę podatkową - **Business Premises Renovation Allowance** (nawet do 100%) na remont lub dostosowanie pomieszczeń biznesowych, które pozostawały puste przez ponad rok. Sprawdzenia czy lokal znajduje się w jednej z takich stref można dokonać wpisując kod pocztowy lokalu na stronie:

<http://stats.bis.gov.UK/regional-aa/aa2007.asp>

Spis regionów objętych ulgą znajdziemy w dokumencie PDF:

http://www.legislation.gov.UK/UKsi/2007/107/pdfs/UKsi_20070107_en.pdf

Commercial Lease – długoterminowa dzierżawa pomieszczeń

W Wielkiej Brytanii większość firm prowadzi swoje interesy w pomieszczeniach dzierżawionych na okres od kilku miesięcy do 25 lat (**Lease**). Jest to opcja dogodna dla wielu podmiotów gospodarczych gdyż początkowy nakład finansowy jest marginalny w porównaniu z zakupem nieruchomości a dostępność lokali i pomieszczeń jest stosunkowo duża. Ta forma wynajmu jest częsta przy najmie pomieszczeń na sklepy, magazyny czy biura.

Umowa dzierżawy dla firm między innymi określa długość okresu, na jaki umowa zostaje zawarta oraz wysokość czynszu. Często jednak umowa dzierżawy pozwala wydzierżawiającemu na okresowe weryfikowanie wysokości czynszu.

Częstą praktyką jest również wymóg wpłacenia tzw. **premium**, czyli opłaty na zakup **leasu** oraz wpłacenia depozytu, który zwracany jest po wygaśnięciu lub rozwiązaniu umowy. Umowa dzierżawy może również nakładać na dzierżawcę dodatkowe zobowiązania i ograniczenia. I tak na przykład dzierżawcę może zostać zobowiązany w okresie trwania dzierżawy do wykonywania wszelkich niezbędnych napraw na własny koszt. Właściciel może nawet narzucić dzierżawcy dokonanie napraw, które to on uzna za konieczne o ile taki zapis został dokonany w umowie dzierżawy.

Lease może również zawierać klauzule ograniczające prawa dzierżawcy np. do wcześniejszego rozwiązania umowy, dokonywania zmian w przypadku, gdy konieczne jest przystosowanie pomieszczeń do nowych warunków itp. Umowa dzierżawy jest negocjowana, dlatego powinniśmy szczególnie zwrócić uwagę na następujące jej punkty:

- Długość okresu dzierżawy;
- Wysokość czynszu (zwykle płatny z góry raz na kwartał) oraz ewentualnych opłat za usługi;
- Punkt w umowie umożliwiający wcześniejsze zerwanie umowy;
- Dilapidations (defekty, i odpowiedzialność za ich naprawienie);

- Odpowiedzialność za naprawy pomieszczeń (wewnątrz i zewnątrz) - full repairing lease;
- Odpowiedzialność za konserwację i naprawy sprzętu lub opłaty z tym związane.

Większość umów dzierżawy zawiera skomplikowane terminy prawne, punkty, których zrozumienie wymaga wieloletniej praktyki a także zapisy wymagające negocjacji. Dlatego (ale nie tylko) czytanie umowy i negocjacje należy zlecić renomowanym firmom prawnym.

Flexible, short-term licence agreement - krótkoterminowa umowa elastyczna

Innym rodzajem najmu jest **short-term licence agreement**, czyli krótkoterminowa umowa elastyczna (zawierana np. przy wynajmie biur na krótki okres), w której najemca płaci depozyt (na początku umowy) oraz co miesięcznie przewidziany umową czynsz, jest zobowiązany do utrzymania pomieszczeń w dobrym stanie, ale nie do napraw.

Mamy dwa rodzaje takich umów – jedna z obsługą wliczoną w cenę czynszu a druga, w której wszelkie dodatkowe usługi płatne są osobno. Należy pamiętać, że przy opcji drugiej najemca często jest zobowiązany do korzystania z urządzeń wynajmującego, za co płaci dodatkowo.

46

Istnieje wiele budynków, w których pomieszczenia biurowe wynajmowane są właśnie w ten sposób.

Prowadzenie biznesu „z domu”

Mniejsze firmy lub osoby samo zatrudnione, którym potrzebne jest biuro lub firmy, których działalność w większości przebiega u klienta (np. usługi transportowe, usługi doradcze, naprawy u klienta) mogą rozważyć prowadzenie działalności z domu.

Jest to interesujące rozwiązanie dla osób posiadających własny dom lub mieszkanie. Jednakże, jeżeli bank udzielił nam pożyczki hipotecznej na zakup domu to umowa pożyczki (**mortgage**) oraz związane z nią obowiązkowe ubezpieczenie nieruchomości mogą nie zezwalać na prowadzenie działalności w domu. Osoby, które najmują dom/mieszkanie muszą sprawdzić czy umowa najmu nie wyklucza

użytkowania pomieszczeń na potrzeby biznesu. Pomieszczenia mieszkalne zajmowane na potrzeby firmy podlegają obowiązkowi płacenia tzw. business rates, czyli podatku, który należny jest od tych pomieszczeń, które zajmuje firma. I tak na przykład, jeżeli wyodrębnimy jeden pokój w naszym domu i zorganizujemy w nim biuro firmy to jest wielce prawdopodobne, że będziemy musieli płacić od tego pokoju business rates, czyli osobny podatek od pomieszczeń biznesowych.

Innym problemem może być uzyskanie **planning permission** (w tym wypadku zgody na przekształcenie pomieszczeń na potrzeby biznesu), która może być konieczna, gdy znaczna część domu zostanie przekształcona - mamy wówczas do czynienia z zmianą sposobu użytkowania nieruchomości.

Planing permission może być też niezbędna, jeżeli w związku z prowadzeniem działalności, dom nasz zacznie odwiedzać znaczna ilość osób, nasza działalność powodować będzie zwiększony hałas lub w inny sposób utrudniać będzie życie sąsiadom a także, gdy pomieszczenia wymagają przystosowania związanego ze zmianami strukturalnymi.

W każdym wypadku musimy pamiętać o wymogach prawa budowlanego, spełnieniu wymogów BHP lub przeciwpożarowych, które w naszym własnym domu również mają zastosowanie. W niektórych przypadkach może być także wymagana zgoda sąsiadów. Kolejny aspekt to konieczność zapewnienia ochrony danych klientów np.: nabycie szaf do bezpiecznego przechowywania dokumentów oraz urządzeń do niszczenia dokumentów papierowych. Prowadzenie działalności wymaga ponadto ubezpieczenia od skutków działalności a niestety większość ubezpieczalni nie ubezpiecza firm działających „z domu”, co oznacza, że ubezpieczenie dla firm tego typu będzie droższe, gdyż wybór ubezpieczyciela jest ograniczony.

Zakup lokali i pomieszczeń dla biznesu

Jeśli posiadasz odpowiedni zasób gotówki umożliwiający otrzymanie kredytu hipotecznego warto zamiast dzierżawy rozważyć zakup lokalu.

Zalety:

- Zakup nieruchomości oferuje większą swobodę, jeśli chodzi o użytkowanie lokalu, pod warunkiem, oczywiście, że stosujemy się do wymogów prawa oraz banku który udzielił nam kredytu;
- Jako właściciele mamy swobodę w rozporządzaniu nieruchomością i sami dbamy o jej konserwację;
- Mamy możliwość wynajmu a więc generowania dodatkowego dochodu;
- Jeżeli ceny nieruchomości wzrosną (a na przestrzeni dłuższego czasu tak się dzieje) to możemy liczyć na zysk ze sprzedaży.

Wady:

- Kredyty komercyjne udzielane są na krótszy okres czasu i są zwykle wyżej oprocentowane niż kredyty hipoteczne a co za tym idzie miesięczne raty mogą być wyższe niż w przypadku najmu czy dzierżawy;
- Potrzeba wniesienia odpowiedniego wkładu finansowego, co dla małych firm często jest przeszkodą nie do pokonania;
- Wkład gotówkowy może być znaczny, czasem trudny do odzyskania przez długi okres czasu. Często środki zablokowane w ten sposób można by lepiej użyć inwestując w rozwój firmy;
- W okresie niepewności ekonomicznej rynku i recesji, nieruchomość może stracić na wartości i może być trudno ją sprzedać;

- Sami jesteśmy odpowiedzialni za utrzymanie lokalu w dobrej kondycji i za związane z tym koszty oraz za przestrzeganie wszelkich przepisów dotyczących bezpieczeństwa przeciwpożarowego, BHP oraz wszelkich innych przepisów prawa;

Koszty związane z zakupem:

- Opłaty za usługi prawnika, rzeczoznawcy budowlanego oraz dodatkowo rzeczoznawcy bankowego (jeżeli bierzemy pożyczkę na zakup lokalu);
- Opłaty bankowe związane z udzieleniem pożyczki;
- Opłaty za usługi doradcy finansowego;
- VAT (nie zawsze, a firmy zarejestrowane z VAT mogą starać się o zwrot);
- Opłaty za uzyskanie dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia transakcji (**searches**);
- Koszty związane z remontem i adaptacją pomieszczeń oraz uzyskaniem odpowiednich pozwoleń;
- **Stamp Duty Land Tax** (podatek od nabycia nieruchomości);
- Koszty związane z wpisaniem do Księgi Wieczystej (**Land Registry**).

49

Koszty utrzymania lokalu:

- **Business rates** (podatek) ustalany przez agencję rządową VOA i weryfikowany co 5 lat. Podstawą do ustalenia jego wysokości jest szacowana wartość lokalu na potrzeby wynajmu;
- Podatek miejski (opłaty za wywóz nieczystości, parking itp.);

- Ubezpieczenie;
- Remonty i naprawy;
- Koszty bieżące – elektryczność, gaz, woda, sprząatanie, ochrona itp.

Rodzaje własności nieruchomości - Freehold i Leasehold

W Wielkiej Brytanii mamy do czynienia z dwoma rodzajami własności.

1. Najczęstszym jest **leasehold**, którego kupno oznacza w uproszczeniu zakup nieruchomości na określoną ilość lat. Bardzo często w ten sposób sprzedawane są wydzielone części jakiejś większej nieruchomości, np. mieszkania.

Kupując leasehold nabywamy prawo do nieruchomości, ale nie do ziemi, na której ona stoi, co oznacza, że zobowiązani jesteśmy płacić właścicielowi gruntu tzw. **ground rent**, czyli określoną sumę pieniędzy rocznie. Dodatkowo płacimy zazwyczaj tzw. **service charge** – rodzaj czynszu, który płacony jest na pokrycie kosztów związanych z utrzymaniem budynku jako całości i przynależnych do nieruchomości części wspólnych oraz gruntów.

50

Długość **leasu** może być różna, ale na potrzeby pożyczki bankowej nie powinna być krótsza niż 70 lat i należy to sprawdzić zanim zdecydujemy się na kupno.

2. Kupując **freehold**, stajemy się właścicielami zarówno nieruchomości jak i gruntów, na których nieruchomość została zbudowana a własność jest wieczysta. Nie płacimy wówczas opłat typu **ground rent** czy **service charge**, ale sami będziemy musieli zadbać o utrzymanie nieruchomości w należytej kondycji.

Etapy procesu kupna

Złożenie oferty

Jeżeli dana nieruchomość spełnia wymagania i jest atrakcyjna cenowo wtedy kupujący zwraca się do agenta i składa na piśmie ofertę warunkową (***conditional offer /subject to contract***) proponując swoją cenę zakupu. Oferta kupna za daną cenę jest warunkowa gdyż jest uzależniona od pozytywnej opinii rzeczoznawcy, możliwości uzyskania środków finansowych oraz pozwoleń na ewentualne przeróbki.

Jeżeli oferta złożona zostanie ustnie to w świetle prawa nie jest ona nigdy wiążąca. Agent ma obowiązek przedstawić sprzedającemu każdą ofertę - niezależnie od zaproponowanej ceny czy sytuacji kupującego. Jeżeli właściciel nieruchomości zgodzi się na zaproponowaną cenę wtedy mówimy, że oferta została przyjęta. Jeżeli nie to można negocjować dalej aż do momentu, kiedy obie strony będą usatysfakcjonowane. Jeżeli oferta została przyjęta agencja powinna wycofać nieruchomość z rynku i zaprzestać negocjacji ze wszelkimi innymi potencjalnymi kupcami, dlatego musimy zadbać o zawarcie przedwstępnej umowy zapewniającej ekskluzywność - ***lockout agreement***, który zabezpiecza przed „podkupieniem” przez innego chętnego. Czasami agent może poprosić o tzw. ***holding deposit***. Jeśli jesteś w trakcie uzyskiwania kredytu hipotecznego to lepiej poczekać na potwierdzenie przyznania kredytu przed zadeklarowaniem chęci kupna.

51

Kiedy oferta zostanie zaakceptowana

Jeżeli oferta zostanie przyjęta to zaczynamy działać. Musimy bowiem jednocześnie załatwiać kilka spraw:

- Szukamy prawnika, który będzie nas reprezentował;
- Staramy się o pożyczkę;
- Zatrudniamy rzeczoznawcę by sprawdzić stan lokalu.

Solicitor – prawnik

Przy zakupie nieruchomości niezbędny będzie prawnik specjalizujący się w prawie nieruchomości. Transakcja zakupu w przeciwieństwie do tego jak to ma czasami miejsce w Polsce nie może się odbyć bez jego udziału. Jego detale należy podać agencji. Dalsze negocjacje między stronami odbywają się za pośrednictwem firm prawniczych, przy czym kupujący i sprzedający są reprezentowani przez oddzielne firmy prawnicze.

Prawniki sprawdzają w twoim imieniu tytuł własności oraz okoliczne plany zabudowy, negocjują warunki sprzedaży, gromadzą niezbędne dokumenty, rozmawiają z bankiem, pośredniczą w przepływie środków finansowych między stronami i czuwa nad prawidłowym przebiegiem transakcji.

Broker – doradca finansowy

Przy zakupie nieruchomości można skorzystać z usług doradcy finansowego, który pomoże wybrać najkorzystniejszą pożyczkę bankową i ewentualnie ułatwi wybranie banku, u którego mamy największe szanse na uzyskanie pożyczki. Odradzam bezpośrednie zwracanie się do banku, gdyż każda odmowa udzielenia pożyczki może rzutować na późniejszą zdolność kredytową, a co za tym idzie może uniemożliwić nam uzyskanie pożyczki w innym banku. Radzę zwrócić się do jednego z polskich doradców, gdyż oni doskonale rozumieją potrzeby polskich biznesmenów, a dzięki jednocześnie znajomości rodzimego rynku na pewno zwiększą szanse przeciętnego biznesmena na uzyskanie pożyczki. Poza tym pomogą przy załatwianiu wszelkich formalności.

Surveyor – rzeczoznawca

Surveyor to rzeczoznawca budowlany. Zadaniem jego jest ocena stanu i wartości nieruchomości. Przy zakupie nieruchomości za pożyczkę z banku przyjęte jest, że bank wysyła rzeczoznawcę, aby ocenił on, czy nieruchomość warta jest żądanej ceny, przy czym za jego opinię płaci nie bank, ale potencjalny kupiec.

Częstą praktyką jest też zatrudnianie dodatkowego rzeczoznawcy przez kupującego. Surveyor kupującego ocenia stan ogólny nieruchomości np. dach, stan kanalizacji, kabli elektrycznych, poziom wilgoci ścian i pomieszczeń, ale może też sprawdzić czy lokal nie ma wad strukturalnych.

Wymiana kontraktów

Firmy prawnicze uczestniczące w transakcji mają obowiązek sprawdzić czy nieruchomość nie ma wad prawnych, czy posiada wszelkie wymagane pozwolenia czy obie strony są wiarygodne w świetle prawa etc. W świetle ustawy o „Praniu Brudnych Pieniędzy” prawnicy kupującego muszą również ustalić skąd się biorą środki na zakup nieruchomości.

Jeżeli pomieszczenia wymagają jakichś przeróbek lub konieczna jest zgoda na zmianę użytkowania lokalu (**planning permission**) to również powinno się o nią starać na tym etapie.

Po sprawdzeniu wszystkich dokumentów i po dopełnieniu niezbędnych formalności następuje wymiana kontraktów a transakcja staje się wiążąca. Jednocześnie z wymianą kontraktów kupujący wpłaca depozyt (częsta praktyka to około 10% ceny), który stanowi zabezpieczenie na wypadek gdyby kupujący się wycofał. Do momentu wymiany, każda strona może wycofać się z transakcji.

53

Reszta pieniędzy, które płaci kupujący wpływa na konto firmy prawniczej reprezentującej kupującego. Kiedy obie strony są gotowe następuje tzw. **Completion**, czyli zakończenie transakcji i zmiana właściciela.

W dniu, w którym następuje **Completion** - środki pieniężne zostają przebrane z konta prawnika reprezentującego kupującego na konto prawnika strony sprzedającej. Prawnik strony sprzedającej ma obowiązek w pierwszej kolejności spłacić bank, (jeżeli była pożyczka) a dopiero potem wpłaca resztę pieniędzy na konto sprzedającego. Cała transakcja zajmuje kilkanaście tygodni, ale praktycznie eliminuje oszustwa w obrocie nieruchomościami. Następnie prawnik kupującego musi:

- Zapłacić **Stamp Duty Land Tax** (podatek od zakupu)
 - Zarejestrować tytułu własności w **Land Registry**, czyli dokonać wpisu do Księgi Wieczystej
- INVEST in POLAND www.london.trade.gov.pl

Rzeczy o których trzeba pamiętać (wynajmowanie lub kupno):

- Kupno lub długoterminowy wynajem wymagają przeprowadzenia transakcji przez prawnika (**solicitor lub conveyancer**) a często też opinii rzeczoznawcy budowlanego(**surveyor**). Natomiast przy umowach krótkoterminowych nie jest to konieczne.
- Pomieszczenia muszą posiadać **planning permission** (koncesje), czyli pozwolenie, które określa jednoznacznie, jaki rodzaj biznesu może funkcjonować w konkretnym lokalu. Na przykład, jeżeli pomieszczenia użytkowane były jako sklep to otworenie w tym miejscu restauracji wymaga zmiany **planning permission**. Ewentualna zmiana sposobu użytkowania pomieszczeń nie zawsze jest możliwa. Dlatego bardzo ważne jest sprawdzenie, jaki rodzaj działalności może być prowadzony w konkretnym lokalu.
- Wszelkie poważniejsze przeróbki pomieszczeń wymagają wcześniejszego uzyskania pozwolenia, które wydawane jest przez Urząd Miasta (**Council**). W przypadku wynajmu musi być też zgoda właściciela lokalu. Uzyskanie pozwolenia zajmuje nawet do kilku miesięcy, ale nie ma gwarancji, że proponowane zmiany zostaną przyjęte.
- Dostosowanie pomieszczeń a więc i wszelkie przeróbki muszą być zgodne z wymogami prawa budowlanego, BHP oraz z bieżącymi przepisami przeciw - pożarowymi. Prawidłowość wykonanych prac i ich zgodność z przepisami prawa zatwierdza **Council** po wcześniejszej inspekcji lokalu.
- W przypadku dzierżawy, najemca zobowiązany jest do płacenia czynszu, opłat za usługi oraz rachunków za wodę elektryczność gaz telefon itp. Firmy prowadzące działalność we własnym lokalu płacą również **Council tax** (comiesięczny podatek).
- W Anglii i Walii firmy (np. fabryki, sklepy, restauracje, puby czy biura) oprócz normalnych zobowiązań finansowych płacą również tzw. **business rates**, czyli podatek od pomieszczeń zajmowanych na potrzeby prowadzenia działalności. Wysokość tego podatku ustalana jest indywidualnie przez urzędnika z **Valuation Office Agency (VOA)**. Podatek ten jest płacony

również wtedy, gdy pomieszczenia określone jako mieszkalne (lub ich części) użytkowane są na potrzeby biznesu.

- Pomieszczenia muszą spełniać wymogi BHP, przeciwpożarowe oraz inne jak na przykład bezpieczeństwo urządzeń gazowych czy elektrycznych. Odpowiedzialność za sprostanie tym wymogom spoczywa zarówno na właścicielu budynku jak i na najemcy.
- W niektórych miejscach obowiązują ograniczenia, które mogą utrudniać lub uniemożliwiać rozwój danego biznesu takie jak określony czas na przyjmowanie dostaw, poziom dozwolonego zanieczyszczenia, hałasu itp.
- Najemca oprócz obowiązku utrzymania lokalu w dobrym stanie, często ma również obowiązek dokonywania napraw bieżących a niekiedy też tych poważniejszych (ten punkt umowy można i należy negocjować przed podpisaniem umowy).
- Niezbędnym przy prowadzeniu firmy jest zawarcie ubezpieczenia budynku i jego zawartości, czyli ***building and contents insurance***.

Przydatne linki:

Rzeczoznawca: The Royal Institution of Chartered Surveyors (RICS):

<http://www.ricsfirms.com>

Stowarzyszenia prawników:

<http://www.lawsociety.org.UK/choosingandusing/findasolicitor.law>

Stowarzyszenia prawników w Szkocji:

<http://www.lawscot.org.UK/>

System ubezpieczeń społecznych w Wielkiej Brytanii

PODSTAWOWE INFORMACJE DOTYCZĄCE SYSTEMU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH W WIELKIEJ BRYTANII

System opieki społecznej w Wielkiej Brytanii zapewnia szeroki zakres świadczeń socjalnych wypłacanych w zależności od okoliczności indywidualnych osób. Należy pamiętać, że wypłacalność indywidualnych benefitów a także ich wysokość jest uzależniona od historii płatności składek National Insurance (NI) i jeśli składki nie były płacone w całości może to mieć wpływ na wysokość wypłacanych benefitów pomimo spełnienia innych warunków ich przyznania na przykład choroby czy osiągnięcia wieku emerytalnego (State pension age). W sytuacjach krytycznych pomoc socjalna może być przyznana z alternatywnych źródeł.

Większość świadczeń socjalnych w Wielkiej Brytanii jest przyznawana przez Department of Works and Pensions (DWP). Płatność niektórych benefits może być uwarunkowana historia płatności NI (contributory) lub też ich brakiem (non-contributory), a także może być wypłacana w zależności od wysokości zarobków lub posiadanych oszczędności nieprzekraczających pewnych poziomów (means-tested).

System opieki społecznej w WB, podobnie jak w innych krajach zachodnich, ulega ciągłym zmianom i modyfikacjom wynikającym z rosnących kosztów jego zapewnienia, które w obliczu starzejącego się społeczeństwa i wzrastającej liczby osób ubiegających się o benefity stanowi ciągle rosnącą część budżetu narodowego na które rząd nie stać w długim okresie czasu. Dlatego też nowy rząd WB ogłosił, że od kwietnia 2011 wprowadzi zasadnicze zmiany w systemie opieki społecznej.

57

Ubezpieczenia macierzyńskie i urlop rodzicielski

Świadczenia socjalne dostępne od kwietnia 2010 to:

- Child benefit- dodatek dziecięcy

Podstawowe świadczenie socjalne wypłacane osobom odpowiedzialnym za wychowanie dziecka poniżej 16 roku życia lub 18 roku życia, jeśli dziecko jest nadal w procesie pełnej edukacji. Płatności są należne od momentu urodzenia/ adopcji dziecka i trwają do czasu, gdy dziecko osiąga wiek 16 lub 18 lat pod warunkiem że jest nadal w pełnym procesie edukacji. Świadczenie socjalne jest

wypłacane jako stała stawka tygodniowa na każde dziecko i na dzień dzisiejszy pierwszemu dziecku należne jest £20.30 na tydzień w roku podatkowym(2011/2012) i £13.40 na tydzień dla każdego następnego dziecka

Wymienione świadczenie socjalne nie jest uzależnione od historii płatności składek NI(National insurance) czy też wysokości zarobków lub oszczędności posiadanych przez rodziców lub opiekunów dziecka. Świadczenie socjalne jest nieopodatkowane i może być przyznane wstecz maksymalnie do 12 miesięcy. Proponowane zmiany to usunięcie go od kwietnia 2012 dla rodzin, których dochód pojedynczej osoby przekracza kwotę £50000 rocznie.

- Statutory maternity pay- płatności podczas urlopu macierzyńskiego

Świadczenie socjalne jest wypłacane przez pracodawcę kobiecie, która zaprzestaje prace ze względu na ciążę pod warunkiem że pracowała dla tego samego pracodawcy przez okres co najmniej 6 miesięcy i jej zarobki były wystarczająco wysokie aby opłacać stawkę 1 NICs (National Insurance Contributions). Jeśli jej zatrudnienie i wysokość zarobków nie ulega zmianie to przez pierwsze 6 tygodni nieobecności ze względu na poród otrzymuje 90% swoje średniej pensji a następnie stałą stawkę £135.45 na tydzień przez kolejne 33 tygodnie, po których upływie świadczenie socjalne się kończy. Świadczenia te są traktowane jako pełne zarobki i w związku z tym opodatkowane i podlegają płatnościom stawce 1 NICs. Wysokość zarobków i posiadanych oszczędności nie jest brana pod uwagę(not means –tested). Dodatkowo zatrudnieni ojcowie mogą również się starać o **Statutory Paternity Pay** w wysokości £135.45 na tydzień wypłacany przez 2 tygodnie.

Dla kobiet, które nie są zatrudnione w chwili bieżącej, ale były zatrudnione w przeszłości lub są samo zatrudnione (self-employed) i mają historie płatności stawki 1 NICs lub stawki 2 NICs (dla samozatrudnionych) wypłacane jest alternatywne świadczenie socjalne – świadczenie macierzyńskie- **maternity allowance** w wysokości £135.45 przez maksymalny okres 39 tygodni. Świadczenie jest nie opodatkowane, ale jego otrzymanie jest uzależnione od tego czy kobieta również otrzymuje w tym samym czasie inne świadczenia socjalne np. unemployment benefit lub sickness benefit. Od sierpnia 2000, benefit maternity allowance jest wypłacany wszystkim kobietom w ciąży, które zarabiają przynajmniej £30 na tydzień.

- **Child tax credit (CTC)** - dodatek specjalny dla nisko zarabiających

Może się o niego ubiegać osoba samotna lub para odpowiedzialna za dziecko poniżej 16 roku życia lub 20 roku życia, jeśli jest nadal w programie pełnej edukacji lub niezatrudnione. Świadczenie jest wypłacane bezpośrednio osobie głównie odpowiedzialnej za wychowanie dziecka i może być wypłacany tygodniowo lub miesięcznie. Wymienione świadczenie socjalne jest dodatkiem do podstawowego **child benefit** i składa się z następujących elementów:

-family element £545 na rok

-dodatkowe jednorazowe £545 w pierwszym roku po urodzeniu dziecka (usunięte od 6 kwietnia 2011)

-child element w wysokości maksymalnej 2690 za dziecko plus dodatkowe płatności w przyszłości, jeśli dziecko jest kaleka.

Całkowita wypłacalna wysokość tego świadczenia jest następnie progresywnie redukowana w zależności od całkowitych zarobków rocznych rodziców, jeśli przekraczają £15860 rocznie dla rodziców otrzymujących tylko child tax credit, lub £6420 rocznie dla tych rodziców którzy również otrzymują dodatkowe świadczenie socjalne tak zwany working tax credit.

59

- **Ubezpieczenia zdrowotne i rentowe**

Świadczenia socjalne dostępne od kwietnia 2010 to:

- **Statutory sick pay (SSP)** - chorobowe

Jeśli osoba jest zatrudniona (nie dotyczy to osób samozatrudnionych) i jej zarobki podlegają płatnościom stawki 1 NICs w przypadku choroby trwającej dłużej niż kolejne 3 dni powinna otrzymać od pracodawcy wypłatę w wysokości £85.85 (2011/2012) na tydzień. Maksymalny czas płatności to 28 tygodni. Aby otrzymać wymienione świadczenie, normalne zarobki brutto muszą przekraczać

kwotę £97 na tydzień i wysokość posiadanych oszczędności pracownika nie jest brana pod uwagę (no means-tested). Świadczenie socjalne jest opodatkowane i podlega płatnościom stawki 1 NICs tak jak normalne zarobki. Pracodawca nie może uzyskać zwrotu zapłaconego świadczenia jeśli jego całkowita składka NI przekracza £20000 rocznie. Tak więc tylko małej wielkości firmy mogą się starać o zwrot wypłaconych świadczeń socjalnych. Osoby samo zatrudnione (self-employed) mogą się starać o rentę inwalidzka po 3 dniach niezdolności do pracy.

- **Incapacity benefit/ employment and support allowance (ESA)- renta inwalidzka**

Aby starać się o wymienione świadczenie socjalne należały mieć pełną historię płatności NICs i posiadać zaświadczenie o niezdolności do pracy. Przez pierwsze 28 tygodni była to niezdolność do wykonywania własnej pracy i świadczenie było wypłacalne na podstawie zaświadczenia wystawionego przez własnego lekarza. Po upływie 28 tygodni osoba ubiegająca się o rentę chorobową musiała przejść przez kolejne badania potwierdzające niezdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy. Ewidencja przeprowadzonych badań i testów była składana do Department of Work and Pension (DWP), który to albo przyznawał rentę lub też wymagał przeprowadzenia dodatkowych niezależnych badań medycznych. Testy medyczne sprawdzały 15 funkcji dziennej aktywności między innymi zdolność do chodzenia, stania, słuchu a także dodatkowe funkcje w przypadku chorób psychicznych. Wyniki tych testów określały poziom kalectwa na wyższym lub na niższym poziomie i jako krótko lub długotrwale i w związku z tym wysokość renty.

60

Renta inwalidzka jest opodatkowana po 28 tygodniach płatności i nie jest wypłacana osobom pobierającym podstawową emeryturę. Osobom zatrudnionym incapacity benefit jest wypłacany przez pierwsze 28 tygodni jako chorobowe.

Renta wypłacana jest tygodniowo i jej poziom w roku 2010/2011 jest następujący:

-długotrwale – long term rate (po pierwszym roku) £94.25

-krótkotrwale- short term rates:

a/ poniżej wieku emerytalnego: lower rate £71.10, higher rate £84.15

INVEST in POLAND www.london.trade.gov.pl

b/ powyżej wieku emerytalnego: lower rate £87.75, higher rate £94.25

Od Października 2008 nowy **Employment and Support Allowance (ESA)** zastąpił dotychczasowy Incapacity Benefit i wszystkie osoby dotychczasowo pobierające to świadczenie muszą przejść przez nowy dwu poziomowy system ewaluacji zdolności do pracy, którego zakończenie przewiduje się na rok 2013. Staranie się o ten rodzaj świadczeń socjalnych podzielono na 2 etapy, **Assessment phase** i **Main phase**.

Assessment phase trwa 13 tygodni podczas których określona jest zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy. W trakcie trwania tego etapu podstawowy benefit jest wypłacany w relacji do wieku osoby w następującej wysokości:

-wiek 16-24 lat: £56.25 na tydzień

-wiek 25 i powyżej: £71.00 na tydzień

Po zakończeniu pierwszego etapu, osoby które mają nadal limitowana zdolność do pracy przechodzą do drugiego głównego etapu ESA, na który składają się 3 elementy podstawy wypłaty:

-podstawowe świadczenie niezależne od wieku w wysokości £67.50 na tydzień w roku 2011/2012

-work-related activity component wypłacany w dodatku do podstawowego benefitu w maksymalnej wysokości £26.75 na tydzień lub support component w maksymalnej wysokości £32.35 na tydzień;

-extra premiums dla osób z ciężkim kalectwem całkowicie uniemożliwiająca samodzielną egzystencję

Większość osób otrzymujących ESA (około 90%) musi być zaangażowanych w tak zwane work related grupy i aktywnie uczestniczyć w ich działalności pod groźbą redukcji o połowę wysokości wypłacanego komponentu Work Related 4 tygodniach nie uczestniczenia w działalności grupy i pełnej utraty work related component po kolejnych 4 tygodniach braku uczestnictwa w grupach.

Dla osób zatrudnionych Statutory Sick Pay (SSP) wypłacany jest przez pierwsze 28 tygodni niezdolności do pracy, po którym to okresie można się starać o Employment and Support Allowance (ESA). Osoby samozatrudnione mogą się starać o wymienione świadczenie po 3 kolejnych dniach niezdolności do pracy.

Pozostałe dwa rodzaje świadczeń socjalnych wypłacane dodatkowo w przypadkach ciężkiego kalectwa lub choroby to:

Disability Living Allowance (DLA), który jest nieopodatkowany i wypłacany osobom poniżej 65 roku życia wymagającym personalnej opieki i pomocy w poruszaniu się. Składają się na niego 2 elementy **care component**, którego wysokość może być na jednym z 3 poziomów:

-wyższy rate £73.60 na tydzień

-średni rate £49.30 na tydzień

-niższy rate £19.55 na tydzień

62

Imobility component wypłacany albo na wyższym lub niższym poziomie:

-wyższy rate £51.40 na tydzień

-niższy rate £19.55 na tydzień

Kontynuacja wypłacalności tego świadczenia (DLA) jest okresowo weryfikowana przez rząd Wielkiej Brytanii. Dla osób wymagających osobistej opieki ze względu na ciężkie kalectwo lub chorobę psychiczną, która zaczęła się powyżej 65 roku życia wypłacany jest nieopodatkowany **Attendance allowance** w wysokości:

-wyższy rate £73.60 na tydzień

lub

-niższy rate £49.30 na tydzień

- **Carer's allowance- dodatek opiekuńczy** , który jest płacony osobom w wieku produkcyjnym które poświęcają dużą ilość czasu na opiekę nad osobą z poważnym kalectwem lub chorobą otrzymującą (DLA) benefit lub attendance allowance. Dodatek ten w wysokości £55.55 jest wypłacany tygodniowo i jest opodatkowany i opiekun musi mieć zarobki netto poniżej £100 na tydzień lub też być w procesie pełnej edukacji.

- **Ubezpieczenia emerytalne**

Świadczenia socjalne dostępne od kwietnia 2010 to:

Basic State Pension

Podstawowa emerytura państwowa wypłacana jest prawie każdej osobie w WB w momencie osiągnięcia wieku emerytalnego 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn. Pamiętać należy że nastąpiło wyrównanie wieku emerytalnego pomiędzy kobietami i mężczyznami do 66 roku życia i ta ostatnia zmiana spowoduje stopniowe wyrównanie wieku emerytalnego kobiet i mężczyzn do 2015 roku. Tak więc kobiety urodzone po 5 kwietnia 1955 osiągną wiek emerytalny 66 lat w 2016 roku.

Wysokość uzyskania pełnej emerytury jest uzależniona od historii wpłat NICs (National Insurance Contributions) przez okres 30 lat.

Składki emerytalne mogą być zakumulowane poprzez następujące metody:

- Poprzez płatności klasy 1 NICs dla osób zatrudnionych (employed), klasy 2 NICs dla osób samozatrudnionych(self-employed) lub klasy 3 NICs dla osób które nie płaci ani klasy 1 ani klasy 2 NICs a chcą mieć podstawę do uzyskania emerytury państwowej (dobrowolne).

- Kredyt składkowy przyznawany osobom nie płacącym NICs ponieważ otrzymują inne benefity socjalne na przykład : unemployment benefit, incapacity benefit, disability allowance lub też są w zaaprobowanych work-related grupach.
- Niepracujące mężatki mogą starać się o mniejszą emeryturę państwową w oparciu NICs płacone przez mężów.

Wypłacana emerytura jest opodatkowana, wysokość posiadanych oszczędności nie jest brana pod uwagę (no means-tested) i inne wypłacane świadczenia socjalne niewpływają na wysokość wypłacanej emerytury. Pełna emerytura to £107.45 na tydzień w roku 2011/2012 z dodatkowa wypłata £64.40 na tydzień dla kobiet starających się o emeryturę na podstawie stawek NICs płaconych przez męża. Tak więc całkowita roczna emerytura w roku 2011/2012 to £5878.40 dla pojedynczej osoby i £8936.20 dla pary.

State earnings-related pension scheme (SERPS)

Dodatkowa emerytura do Basic state pension, tylko dla osób zatrudnionych, może być State earnings-related pension scheme (SERPS) stanowiąca uzupełnienie podstawowej emerytury dla pracowników opłacających w przeszłości klasę 1 NICs. Do roku 2000 maksymalna emerytura z SERPS mogła stanowić 25% średnich zarobków indywidualnej osoby na przestrzeni 20 lat. Dla osób, które przeszły na emeryturę po 2000 roku wysokość tej dodatkowej emerytury stopniowo uległa zmniejszeniu do 20% średnich zarobków indywidualnej osoby na przestrzeni ich całego okresu pracy.

Od kwietnia 2002 emerytury z SERPS zostały zastąpione przez **State Second Pension(S2P)**. Partnerzy osób uzyskujących tą dodatkową emeryturę mogą ją przynajmniej w części odziedziczyć po śmierci małżonka.

State Second Pension (S2P)

W kwietniu 2002 SERPS zostały zastąpione przez S2P. Jakikolwiek świadczenia socjalne już skumulowane wcześniej pozostały pod wcześniejszymi przepisami a od kwietnia 2002 nowe prawa emerytalne były akumulowane pod przepisami S2P. Nowy system został powadzony w 2 etapach:

INVEST in POLAND www.london.trade.gov.pl

Etap 1- S2P ma zapewnić dodatkowe emerytury oparte na wysokości zarobków, które są podzielone na 3 przedziały zarobkowe:

Przedział 1: osoby zarabiające powyżej niższego limitu zarobków (lower earnings limit – LEL) ale nie więcej niż próg. niższych zarobków(lower earnings treshold – LET) otrzymają emeryturę w wysokości 40% ich zarobków w przedziale pomiędzy progiem niższych zarobków (LET) i niższym limitem zarobków (LEL).

LET będzie zwiększał się corocznie wraz z indeksem rosnących zarobków, tak więc przedział pomiędzy nim i LEL(normalnie zwiększający się wraz z inflacją) będzie stopniowo się zwiększał. W efekcie S2P będzie dodatkową stałą emeryturą dla nisko zarabiających. Każda osoba, której zarobki są w przedziale pomiędzy LEL i LET jest traktowana tak jakby jej zarobki były przynajmniej na tym samym poziomie co niższy próg. Zarobkowy (LET).

Przedział 2: osoby zarabiające pomiędzy niższym progiem zarobkowym (LET) i drugorzędnym progiem zarobkowym(secondary earnings treshold – SET) otrzymają emeryturę w wysokości 10% ich zarobków.

65

Przedział 3: osoby zarabiające pomiędzy drugorzędnym progiem zarobkowym (SET) i wyższym progiem zarobkowym(upper accrual point- UAP) otrzymają emeryturę w wysokości 20% ich zarobków.

Wszystkie kalkulacje są oparte na podstawie przeciętnych zarobków życiowych poprzez dodawanie benefitów należących się z akumulacji zarobków w poszczególnych przedziałach zarobkowych.

Przedział zarobkowy	Roczne zarobki w roku 2010/2011	Wysokość emerytury w %
Poniżej LEL	GBP 0-£5044	0%
Przedział 1 – LEL do LET	GBP 5044 - £14100	40%
Przedział 2 - LET do SET	GBP 14100 - £32200	10%

Przedział 3 - SET do UAP	GBP 32200 - ££40040	20%
--------------------------	---------------------	-----

Etap 2 – Dwa akty prawne , Pension Act 2007 i National Insurance Contributions Act wprowadziły reformę upraszczającą S2P tak aby stała się ona stałym dodatkiem do podstawowej emerytury państwowej (Basic State Pension). Poczynając od 2010 Przedział 2 (10%) i Przedział 3(20%) ma być połączony tak więc zarobki pomiędzy LET i UAP będą zapewniały dodatkowa emeryturę w wysokości 10%. Przedział 1(40%) ma być zastąpiony stałą kwota tygodniowa. 10% emerytura ma być również zastąpiona stałą kwota tygodniowa ok roku 2030.

Nowy rząd koalicyjny ogłosił dążenie do dalszego uproszczenia systemu emerytalnego który ma oferować stałą wypłatę emerytur w wysokości GBP 140 na tydzień dla wszystkich osób posiadających historie płatności NIC przez 30 lat, zwiększając się corocznie o indeks CPI(consumer price index). Ta nowa propozycje ma zastąpić Basic state pension, SERPS i S2P upraszczając system wypłat emerytalnych.

State pension Credit

Wyżej wymienione świadczenie socjalne zostało wprowadzone w październiku 2003 roku zastępując dotychczasowa minimalna gwarancje emerytalna(minimum income guarantee – MIG). Wypłacany jest emerytom i jego wysokość jest uzależniona od wieku, wysokości dochodu emerytalnego i posiadanych oszczędności. Składają się na nią 2 elementy, **guarantee credit i saving credit**.

Guarantee credit jest dostępny dla mężczyzn i kobiet, ale jest oparty na wieku emerytalnym 60 lat dla kobiet urodzonych przed 6 kwietnia 1950 i wieku 65 lat dla kobiet urodzonych po 6 kwietnia 1955 ze zmienną skalą pomiędzy dwoma datami.

Jeśli dla pojedynczej osoby tygodniowa emerytura wynosi poniżej £142.70 (2011/2012) to otrzyma ona gwarantowany dodatek kredytowy do powyższej kwoty. Dla par kwota ta wynosi £217.90 na tydzień w roku 2011/2012. Powyższe kwoty mają się zwiększać rocznie wraz z indeksem rosnących zarobków.

W dodatku do gwarantowanego kredytu jeśli emeryt posiada oszczędności lub prywatna emeryturę może się starać o saving credit. Saving credit jest dostępny od 65 roku życia i dla par tylko jedna z osób musi być powyżej tego wieku. Saving credit wynosi tygodniowo dodatkowe GBP 0.60 za każdy GBP 1,00 otrzymywanego dochodu powyżej poziomu podstawowej emerytury państwowej, potencjalnie zwiększając dochód o GBP 18.54 na tydzień dla pojedynczej osoby i GBP 23.73 na

INVEST in POLAND www.london.trade.gov.pl

tydzień dla pary. Całkowity dochód jest następnie redukowany o GBP 0.40 za każdego £1 jeśli przekracza on gwarantowany poziom dochodowy GBP 142.70 dla osoby pojedynczej i GBP 217.90 dla pary na tydzień.

Na całkowite dochody składa się uzyskiwane wypłaty emerytalne ze wszystkich źródeł (uwzględniając prywatne emerytury) a także dochód z oszczędności w wysokości GBP 1,00 za każde GBP 500,00 jeśli oszczędności przekraczają GBP 10000.

- **Ubezpieczenia społeczne w przypadku zgonu**

W przypadku śmierci partnera można się starać o następujące jednorazowe płatności lub świadczenia socjalne:

- **Grant z funduszu socjalnego DWP** (Department of works and pensions) na pomoc w pokryciu kosztów pogrzebu, jest on uzależniony od wysokości oszczędności (means-tested)

- **Bereavement payment**, nieopodatkowana jednorazowa wypłata GBP 2000 wypłacana pozostałemu małżonkowi lub cywilnemu partnerowi, jeśli osoba zmarła miała historie płatności NICs lub też zgon nastąpił na skutek wykonywanej pracy. Warunkiem tej wypłaty jest również wiek przedemerytalny w momencie zgonu.

- **Widowed parent's allowance**, jest opodatkowanym benefitem wypłacanym pozostałemu małżonkowi lub cywilnemu partnerowi, jeśli osoba zmarła miała historie płatności NICs lub też zgon nastąpił na skutek wykonywanej pracy i w tym samym czasie posiadała dziecko, na które jest pobierany child benefit.

- **Bereavement allowance**, opodatkowany tygodniowy benefit w maksymalnej wysokości GBP 105.95 wypłacalny przez 52 tygodnie w przypadku zgonu małżonka lub cywilnego partnera. Może być tylko wypłacony osobie powyżej 45 roku życia.

- **Składki na ubezpieczenia społeczne – National Insurance Contributions (NICs)**

Są płacone przez wszystkie osoby pracujące w Wielkiej Brytanii jak również przez pracodawców w następujących wysokościach:

Class 1 – pracownicy

Zarobki tygodniowe w roku 2011/2012	Pracownik
Poniżej GBP 139	0%
Pomiędzy GBP 139 - £817	12%
Powyżej GBP 817	2%

Class 1- pracodawcy

Zarobki tygodniowe w roku 2011/2012	Pracodawca
Poniżej GBP136	0%
Powyżej GBP 136	13.8%

Class 2 i 4 – samozatrudnieni (self-employed)

		Rok 2012/2013
Class 2	Stała stawka, jeśli zarobki są powyżej GBP 5595 na rok	GBP 2.50 na tydzień
Class 4	Stawka % od zysków	9% w przedziale GBP 7605-GBP 42475 Plus 2% od zysków powyżej GBP 42475

Class 3 – ochotnicze (voluntary) dla osób które chcą uzupełnić brakujące lata składek

		Rok 2012/2013
Class 3	Stała stawka	GBP 13.25 na tydzień

Pomimo szerokiego wachlarza pomocy społecznej dostępnej w WB , dla większości osób, pomoc ta jest bardzo skromna i nie wystarczająca na utrzymanie przywykłego standard życia w momencie choroby, kalectwa lub emerytury. Stad tez konieczność zrobienia dodatkowych prywatnych

zabezpieczeń w postaci oszczędności a także polis ubezpieczeniowych i emerytalnych staje się nieodzowna.

Procedury celne / Logitsyka

REGULACJE RYNKOWE W WIELKIEJ BRYTANII

Cło i procedury celne

Polska stając się członkiem Unii Europejskiej, z dniem 1 maja 2004r. została objęta Wspólną Taryfą Celną. Jednocześnie uchylona została obowiązująca w Polsce ustawa z dn. 9 stycznia 1997 r. - Kodeks Celny (Dz.U. z 2001 r. Nr 75, poz. 802 wraz z późniejszymi zmianami). Przestały również obowiązywać wszystkie akty wykonawcze wydane na podstawie Kodeksu Celnego oraz ustawa z dnia 26 września 2002 r. o administrowaniu obrotem towarami z zagranicą (Dz.U. Nr 188, poz. 1272).

Zniesiona została także kontrola celna towarów przewożonych z Polski i w związku z tym cła nie nalicza się. W ramach wspólnego wewnętrznego rynku obowiązuje swoboda przepływu towarów.

W przypadku towarów specyficznych, czyli papierosów czy alkoholu należy być w stanie w razie potrzeby udowodnić, że przewozi się je jedynie na własny użytek lub jako prezent oraz że podatki i akcyza za te towary zostały zapłacone w jednym z krajów unijnych.

Przydatne linki:

71

- [System Zintegrowanej Taryfy Celnej ISZTAR 2](#)

- Zintegrowana Taryfa Celną Wspólnot Europejskich:
http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/taric/taric_consultation.jsp?Lang=en

- [Brytyjski Urząd Celny \(Customs and Excise - HM C&E\)](#)

Import do Wielkiej Brytanii z krajów nie należących do Unii Europejskiej

W Wielkiej Brytanii rozróżnia się dwa rodzaje kontyngentów w imporcie: kontyngenty/ograniczenia ilościowe (import licensing quotas) oraz kontyngenty taryfowe (tariff quotas). Kontyngenty te stanowią w pierwszym przypadku formę restrykcji ograniczających import określonych towarów z niektórych krajów zaś w drugim przypadku są formą preferencji umożliwiającą import określonych towarów według obniżonej stawki celnej. W obu przypadkach wysokość kontyngentów ustalana jest **INVEST in POLAND** www.london.trade.gov.pl

dla całej Unii Europejskiej a ich ostateczne rozdysponowanie kontrolowane jest przez Komisję Europejską. W poszczególnych krajach członkowskich określone organa rządowe zostały jednakże upoważnione do dopuszczania towarów objętych kontyngentami na obszar celny Unii Europejskiej. W Wielkiej Brytanii instytucją tą jest Her Majesty Revenue and Customs (www.hmrc.gov.UK).

W przypadku, gdy preferencyjna kwota nie została jeszcze wykorzystana towar wprowadzany jest na obszar celny Unii Europejskiej z preferencyjną stawką celną. W przypadku natomiast, gdy wykorzystanie danej kwoty jest znaczne, do czasu potwierdzenia przez Komisję Europejską wysokości jej wykorzystania, import może być dokonany jedynie w momencie wpłacenia depozytu na poczet należnego cła bądź przedstawienia przez importera gwarancji. Jeżeli kontyngenty taryfowe dotyczą importu z określonych krajów importer musi przedstawić świadectwo pochodzenia wystawione przez odpowiedni urząd kraju objętego preferencjami.

W przypadku importu niektórych towarów rolno-spożywczych (dotyczy to głównie mięsa i przetworów mięsnych, drobiu, produktów mleczarskich oraz jaj) importer może skorzystać z preferencji celnych dostępnych w ramach kontyngentów taryfowych dopiero po otrzymaniu stosownej licencji importowej. W Wielkiej Brytanii sprawami związanymi z licencjonowaniem towarów rolno-spożywczych w ramach kontyngentów taryfowych zajmuje się Agencja Płatności Rolnych (*Rural Payments Agency*) podległa brytyjskiemu Ministerstwu Rolnictwa.

Przepisy dotyczące procedur importowych są wydawane przez Urząd Celny (HMRC). Deklaracja celna (tzw. Entry) musi być złożona w przypadku każdej dostawy. Deklaracja stanowi dokument na podstawie, którego jest określane cło, zwolnienia towaru z cła, ewentualne reklamacje oraz pozwala na kontrolę towaru, wchodzącego w obszar celny Wlk. Brytanii. Proces składania deklaracji na większości terytorium kraju może odbywać się drogą komputerową. W przypadku przetworzonych towarów rolnych - oprócz cła i VAT płaci się różnego rodzaju opłaty dodatkowe takie jak levy, opłaty cukrowe itd. wynikające z realizacji Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej (CAP)

W imporcie do Wlk. Brytanii istnieje możliwość uzyskania zwolnień z cła (a także VAT-u). Odnosi się to głównie do towarów importowanych do Wlk. Brytanii na warunkach tymczasowego przywozu dla wykorzystania ich na obszarze UE. W tej sytuacji jest wymagane zabezpieczenie finansowe w postaci depozytu (zwracany przy reeksportie towaru) lub gwarancja w odniesieniu do składów celnych.

Uproszczone procedury występują także w przypadku importu i eksportu towarów dokonywanych na podstawie karnetów ATA. Zwolnienia celne obejmują szeroki zakres produktów, np.:

- środki transportu
- kontenery i opakowania
- sprzęt profesjonalny
- eksponaty wystawiennicze
- próbki, wzory

W Wlk. Brytanii podobnie jak w wielu innych krajach na szereg towarów jest nałożona akcyza, którą są zobowiązani płacić producenci, importerzy oraz firmy prowadzące składy akcyzowe. W przypadku importu akcyza jest naliczana od wartości towaru zawierającej naliczone cło. Towary, na które jest nakładana akcyza mogą pochodzić zarówno z Wlk. Brytanii, jak również spoza, w tym z obszaru UE. Należność z tytułu płatności akcyzy powstaje, gdy:

- towary są zwalniane do konsumpcji lub zużycia (generalnie poprzez sieć składów),
- zarejestrowany przedsiębiorca handlowy bądź okazjonalny importer otrzymuje towary w Wlk. Brytanii,
- sprzedawca towaru dostarcza go w ramach specjalnego systemu sprzedaży na odległość,
- wystąpiło zaginięcie przesyłki lub stwierdzono w jej ramach braki,
- zaimportowane towary początkowo przeznaczone do własnego użytku zostały następnie sprzedane lub nabierają charakteru handlowego.

Opłaty akcyzowe dotyczą głównie następujących towarów:

- alkoholi,
- wyrobów tytoniowych,
- ropy naftowej i jej pochodnych.

i uznawane są jako część kosztów tym samym zwiększając podstawę wymiaru podatku VAT.

Wiele towarów akcyzowych jest składowanych w specjalnych składach akcyzowych, podobnie jak to ma miejsce w przypadku składów celnych. W składach dopuszcza się stosowanie różnych form przetworzenia towarów, np. blendowanie, przepakowanie i etykietowanie, tym niemniej nie przewiduje się podjęcia działalności produkcyjnej poza jedynie rozlewaniem wyrobów alkoholowych.

Ograniczenia pozataryfowe

74

Inne restrykcje importowe są spowodowane względami pozaekonomicznymi, np. zdrowiem, bezpieczeństwem, ochroną środowiska oraz realizowaną polityką społeczną. Z uwagi na powyższe uwarunkowania zakazany jest import, m.in. pewnych rodzajów broni oraz produktów, które mogą stanowić obrazę moralności.

Ministerstwa odpowiedzialne za stosowanie ograniczeń w odniesieniu do innych rodzajów produktów (np. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych - narkotyki) mogą zażądać od importera przedstawienia licencji, pozwoleń lub certyfikatów na produkty, które nie mogą być importowane. Dotyczy to następujących produktów:

- zwierząt lub produktów zwierzęcych z uwagi na względy zdrowotne i przechowalnictwa,
- roślin i produktów roślinnych (włączając drewno) z uwagi zarówno na względy zdrowotne jak i przechowalnictwa,

- broń palna i amunicja, materiały wybuchowe, materiały nuklearne i inne niebezpieczne substancje.

Strefy wolnocłowe

W Wielkiej Brytanii działa 5 wolnych obszarów celnych: Hull, Liverpool, Sheerness, Southampton i Tilbury. Firmy administrujące wolne obszary celne na terenie Wielkiej Brytanii działają w oparciu o przepisy Customs and Excise Management Act 1979. Ponadto, szacuje się, że na terenie Zjednoczonego Królestwa działa ok. 3500 różnego typu składów wolnocłowych, w których oprócz składowania dopuszcza się prowadzenie pewnego rodzaju działalności gospodarczej, takiej jak np. rozlewanie napoi, przepakowywanie czy sortowanie towarów.

Towary pochodzące z krajów nienależących do Unii Europejskiej sprowadzane na teren brytyjskich WOC zwolnione są z opłat celnych i podatkowych. Wyjątek stanowią jedynie towary objęte akcyzą, głównie wyroby alkoholowe i tytoniowe, gdzie opłata akcyzowa musi być uiszczona w momencie wprowadzania towarów do WOC, chyba, że towary te będą przechowywane na terenie tzw. składów akcyzowych (*Excise Warehouses*) znajdujących się w obrębie danego wolnego obszaru celnego. Należne opłaty celne i podatkowe uiszcza się jedynie w przypadku wyprowadzenia towaru z WOC i wprowadzenia go na obszar celny Wielkiej Brytanii lub innego kraju UE.

75

Przerób uszlachetniający

W Wielkiej Brytanii, podobnie jak w Polsce, rozróżnia się dwa rodzaje obrotu uszlachetniającego: czynny (inward) i bierny (outward). Przepisy brytyjskie w zakresie obrotu uszlachetniającego należą do jednych z najbardziej liberalnych wśród krajów członkowskich Unii Europejskiej.

W reżimie czynnego obrotu uszlachetniającego jest możliwe skorzystanie ze zwolnień z ceł, VAT-u, obciążeń na produkty rolne i ceł anty-dumpingowych, gdy towar trafia na obszar UE i jest poddany uszlachetnieniu, a następnie wyeksportowany do krajów spoza UE.

Problematyka związana z obrotem uszlachetniającym czynnym regulowana jest aktami prawnymi Unii Europejskiej: Council Regulation (EEC) No. 2913/92 i Commission Regulation (EEC) No.

INVEST in POLAND www.london.trade.gov.pl

2454/93. Ponadto brytyjski Urząd Ceł (HM Customs & Excise) wydał wytyczne dla miejscowych podmiotów gospodarczych wyjaśniające w szczegółowy sposób zasady rozliczeń należności celnych i podatkowych w obrocie uszlachetniającym czynnym (Notice No. 221 z sierpnia 1994 r.). Informacje na temat tej formy obrotu są dodatkowo zawarte w brytyjskiej taryfie celnej.

W Zjednoczonym Królestwie podmioty gospodarcze dokonujące obrotu uszlachetniającego czynnego mogą korzystać z zawieszenia (*suspension*) płacenia ceł i podatków na czas trwania procesu przerobu lub też ze zwrotu (*drawback*) zapłaconych należności celnych i podatkowych po zakończeniu operacji przerobu. Regulacje HM Customs & Excise określają, w jakich przypadkach można korzystać z poszczególnych form rozliczeń. Podmioty gospodarcze pragnące korzystać z powyższych preferencji muszą uzyskać zgodę (*authorisation*) urzędu celnego na taką formę rozliczeń. Brytyjskie Urzędy Celne wydają pozwolenia na taki obrót w zależności od częstotliwości dokonywania importu towarów do przerobu, rodzaju importowanych do przerobu towarów oraz tego, czy operacja przerobu będzie wykonywana w jednym czy też w kilku krajach Unii Europejskiej. Powyższą zgodę firma musi uzyskać przed rozpoczęciem importu towarów do przerobu (w przypadku regularnego importu wnioski musi być złożony, co najmniej na 2 miesiące przed rozpoczęciem pierwszej dostawy). Zazwyczaj pozwolenie zostaje na okres 1 roku, może być jednak wydane na okres 2 lat, a w pewnych warunkach nawet na dłuższy okres czasu. Nie ma możliwości wydania pozwolenia "wstecz", po dokonaniu importu towarów do przerobu. Jednym z warunków uzyskania pozwolenia jest zobowiązanie podmiotu gospodarczego do udostępnienia funkcjonariuszom urzędu celnego wglądu w księgi rachunkowe oraz do dostępu do towaru korzystającego z preferencji celnych (zawieszenie bądź zwrot opłat celnych i podatkowych).

W przypadku zawieszenia poboru cła i podatków przy imporcie towarów do przerobu urzędy celne w zdecydowanej większości wypadków nie pobierają zabezpieczeń z tego tytułu. W przypadku niewywiązania się podmiotu z postanowień pozwolenia (np. sprzedaż finalnego towaru w kraju) musi on uiścić zależne opłaty celne i podatkowe łącznie z odsetkami (wysokość stopy procentowej określona jest w taryfie celnej). Podmioty łamiące powyższe regulacje mogą być ponadto pociągnięte do odpowiedzialności (łącznie z odpowiedzialnością karną) na podstawie *Customs and Excise Management Act 1979*.

W sporadycznych wypadkach, zazwyczaj, gdy firma miała w przeszłości problemy z rozliczeniami z urzędem celnym, urząd ten może zażądać od podmiotu zabezpieczenia na poczet należnych opłat

INVEST in POLAND www.london.trade.gov.pl

celnych i podatkowych. Zabezpieczenie może mieć różną formę i o jej wyborze decyduje lokalny urząd celny w zależności od oceny wiarygodności klienta. Zazwyczaj jest to gwarancja bankowa bądź depozyt. Dopuszcza się również zobowiązanie własne klienta do zapłaty (np. weksel własny, zdeponowany czek czy wręcz oświadczenie o zwrocie należnej kwoty). Zabezpieczenie zwracane jest zazwyczaj w momencie przekazania do urzędu celnego potwierdzenia wyeksportowania finalnego produktu. Podmiot gospodarczy zobowiązany jest jednak do przechowywania dokumentów związanych z transakcją przerobową przez okres 4 lat i przez ten okres czasu władze celne mają możliwość ich weryfikacji.

W odniesieniu do obrotu uszlachetniającego biernego istnieje możliwość uzyskania całkowitego lub częściowego zwolnienia z opłat celnych od towarów pochodzących z krajów UE, które są eksportowane poza UE celem dokonania przerobu lub naprawy, a następnie ponownie przywożone na obszar UE.

Pozwolenia i licencje

Wielka Brytania jest krajem o wysokim stopniu swobody działalności gospodarczej. Są jednak pewne rodzaje działalności, które wymagają uzyskania licencji. Są to m.in. sprzedaż alkoholu, prowadzenie klubów nocnych, sprzedaż broni palnej, prowadzenie gier hazardowych, itp.

Generalnie, głównym źródłem informacji na temat prowadzenia działalności gospodarczej, w tym również konieczności uzyskania stosownych pozwoleń jest lokalny oddział BusinessLink, instytucji stworzonej do wspierania małego i średniego biznesu (www.businesslink.gov.UK).

Innym ważnym źródłem informacji są władze samorządowe, czyli lokalny council. Aby np. uzyskać pozwolenie na handel uliczny w centrum Londynu, należy zgłosić do Westminster Council, że chce się zostać tzw. approved temporary trader

(<http://www.westminster.gov.UK/services/business/businessandstreettradinglicences/street-trading/register-as-an-approved-temporary-trader/>)

Są również pewne zawody, tzw. zawody regulowane, których wykonywanie jest uzależnione od spełnienia pewnych wymogów określonych w przepisach danego państwa członkowskiego. Jest to w tych przypadkach potwierdzenie kwalifikacji np. do wykonywania zawodu lekarza, nauczyciela, wykonywania usług gazowniczych czy architektonicznych. Pełną listę zawodów regulowanych w Wielkiej Brytanii można znaleźć pod adresem: <http://www.europeopen.org.UK/index.asp?page=12>

Normy i certyfikaty

W Wielkiej Brytanii jednostką wiodącą w zakresie koordynacji spraw związanych ze standardami i normami technicznymi, testowaniem oraz certyfikacją towarów jest brytyjskie Ministerstwo ds. Przedsiębiorczości, Innowacji i Umiejętności (Department for Business, Innovation and Skills - BIS). Obowiązujące w Unii Europejskiej normy techniczne nie stanowią części systemu prawnego i mają charakter dobrowolny. Dyrektywy nowego podejścia określają jedynie ogólne, powszechnie stosowane zasady ochrony życia, zdrowia i środowiska. Rola BIS sprowadza się więc w tym wypadku do stworzenia odpowiedniego systemu (National Measurement System), w którym przedsiębiorstwa mają zapewniony swobodny dostęp zarówno do informacji obowiązujących na ten temat przepisów, jak i do infrastruktury w zakresie testowania i certyfikacji poszczególnych towarów

78

Poza Ministerstwem ds. Przedsiębiorczości, Innowacji i Umiejętności kluczowymi instytucjami zaangażowanymi w problematykę związaną z normami i standardami technicznymi są : British Standards Institution (BSI), British Measurement and Testing Association (BMTA) oraz United Kingdom Accreditation Service (UKAS).

British Standards Institution (BSI)

BSI jest instytucją non profit wpisaną do angielskiego rejestru firm prawa handlowego (Companies House). Głównym obszarem działalności BSI jest opracowywanie i wdrażanie standardów technicznych w różnych sferach przemysłu, ochrony środowiska, bezpieczeństwa i zdrowia. Ponadto BSI prowadzi szkolenia, seminaria, konferencje, prowadzi sprzedaż norm i certyfikatów. Organizacja prowadzi również rejestry w zakresie spełniania standardów ISO 9000 i ISO 14001.

Informacje na temat działalności British Standards Institution dostępne są na ich stronach internetowych: www.bsigroup.com lub pod adresem:

British Standards Institution

389 Chiswick High Road

London W4 4AL

Tel: +44-20-8996 9001

Fax: +44-20-8996 7001

e-mail: cservices@bsi-global.com

Przedstawicielstwo BSI w Polsce:

79

BSI Polska

ul. Królewska 16, 00-103 Warszawa

Tel: +48-22-330-61-80

Fax: +48-22-390-44-70

e-mail: infopoland@bsigroup.com

<http://www.bsigroup.pl>

United Kingdom Accreditation Service (UKAS)

INVEST in POLAND www.london.trade.gov.pl

UKAS jest jedyną działającą w Wielkiej Brytanii instytucją uprawnioną do udzielania akredytacji firmom i laboratoriom w zakresie certyfikacji i testowania poszczególnych wyrobów.

UKAS ma formę prawną spółki prawa handlowego (typu *non profit*) działającą w ramach porozumienia o współpracy (Memorandum of Understanding) z rządem brytyjskim reprezentowanym przez STRD. Udzielając akredytacji UKAS zaświadcza o wysokiej jakości i profesjonalizmie poszczególnych jednostek testujących, których usługi są następnie uznawane we wszystkich krajach członkowskich UE a często również i w krajach trzecich. Wykaz jednostek akredytowanych przez UKAS jest okresowo publikowany przez rządowe wydawnictwo (Stationary Office) w wydawnictwie United Kingdom Register of Quality Assessed Companies. Informacje na temat działalności United Kingdom Accreditation Service dostępne są na ich stronach internetowych: www.UKas.com.

Obowiązujące certyfikaty

Znak CE

80

Dyrektywy Unii Europejskiej (zwłaszcza tzw. Dyrektywy Nowego Podejścia) wymagają by szereg towarów (od zabawek po urządzenia elektryczne) sprzedawanych w krajach członkowskich Unii Europejskiej było oznaczone znakiem CE. Umieszczenie tego znaku na towarze oznacza, że towar wykonany jest zgodnie z odpowiednimi dyrektywami UE. Producenci i dystrybutorzy tych towarów na rynku UE mają do wyboru 2 opcje:

- poddanie towaru testom na zgodność z obowiązującymi przepisami zawartymi w dyrektywach UE i otrzymanie stosownego certyfikatu z jednej z akredytowanych jednostek zajmujących się certyfikacją bądź testowaniem danego towaru,
- umieszczenie znaku CE w oparciu o własną samodeklarację, iż towar spełnia wszystkie wymagania zawarte w stosownych regulacjach UE. W tym przypadku odpowiedzialność za ewentualne szkody związane z niepełnym dostosowaniem się do obowiązujących w tym zakresie przepisów spadają na producenta/dystrybutora.

Większość producentów/dystrybutorów sprzedających swoje towary na rynku brytyjskim umieszcza znaki CE w oparciu o samodeklarację zgodności z unijnymi przepisami. Według różnych źródeł szacuje się, że jedynie 10% - 20% znaków CE umieszczanych jest na towarach po poddaniu ich testom i badaniom przez akredytowane jednostki badawcze.

Certyfikat ENEC wydawany przez organizację CENELEC a w Wielkiej Brytanii w oparciu o jej upoważnienie przez British Standards Institution (BSI). Certyfikat ten zaświadcza o zgodności urządzeń i komponentów elektrycznych z obowiązującymi w tym zakresie normami i regulacjami unijnymi. Znak ten jest popularny zwłaszcza na rynku niemieckim.

Znak Kitemark - wydawany przez BSI (od 1926 r.) ogólnie rozpoznawany na świecie znak pewności i bezpieczeństwa oznakowanych wyrobów.

Znak VCA-E/e - stosowany do określonych części i komponentów samochodowych takich jak np. reflektory, szyby czy wycieraczki.

Znak Ship's Wheel - stosowany do określonych urządzeń służących do wyposażenia taboru pływającego.

Certyfikat RADMAC - stosowany w przypadku sprzedaży grzejników.

Znak IECQ/CECC - stosowany w obrocie komponentów elektronicznych.

Certyfikaty niepalności mebli - specyficzna brytyjska regulacja obligatoryjnie wymagająca posiadania certyfikatów zaświadczających o niepalności tkanin użytych do produkcji mebli tapicerowanych. W zależności od przeznaczenia mebli (odbiorcy indywidualni bądź np. hotele) istnieje kilka rodzajów tych certyfikatów.

Certyfikaty ISO (np. 9001, 9002 czy 9003) - ich posiadanie nie jest wymagane przez prawo, ale w pewnych warunkach mogą one polepszyć ofertę eksportową bądź przyspieszyć uzyskanie jednego z niezbędnych na rynku certyfikatów np. znaku CE.

Certyfikaty BRC

Brytyjskie Konsorcjum Handlu Detalicznego (British Retail Consortium – BRC) stworzyło w 1998 r. własny system certyfikacji, który, mimo, że dobrowolny, jest dla produktów spożywczych w tej chwili warunkiem sine qua non wejścia do brytyjskich sieci handlowych.

Więcej informacji na temat certyfikatów można znaleźć na stronie:

<http://www.brcglobalstandards.com/>

IFS – certyfikat wydawany firmom, które pakują lub przetwarzają luźne produkty żywnościowe

EFSIS – standard techniczny dla firm dostarczających produkty żywnościowe pod marką własną sieci.

Red Tractor(AFS) – certyfikat przyznawany brytyjskim produktom rolnym.

82

MSC – certyfikat przyznawany produktom morskim i firmom pozyskującym ryby i owoce morza w sposób zrównoważony.

Lion Quality Mark (Znak Jakości Lwa) – spotykany na skorupkach i opakowaniach jaj znak przyznawany produktom wytworzonym zgodnie z przepisami brytyjskimi, unijnymi i Kodeksem Praktyk Jakościowych Brytyjskiego Lwa.

SALSA – znak stworzony przez 4 brytyjskie stowarzyszenia handlowe w celu poprawy jakości usług i wspierania małych i lokalnych producentów produktów spożywczych w Wielkiej Brytanii.

Fair Trade – Sprawiedliwy Handel. Popularny w Wielkiej Brytanii symbol, przyznawany produktom pozyskanym w sposób zapewniający pomoc w rozwoju dla drobnych wytwórców Trzeciego Świata.

RSPCA Freedom Food – certyfikat przyznawany farmom, które dbają o szczęśliwe i zdrowe życie zwierząt hodowlanych.

Soil Association Organisation – brytyjska organizacja certyfikująca produkty ekologiczne.

Inne spotykane w produkcji żywności certyfikaty to: HACCP, SQF, FSCC 22000.

Koszty uzyskania certyfikatów w Wielkiej Brytanii zależą w głównej mierze od:

- . złożoności tematu tzn. w jaki sposób produkcja danego towaru regulowana jest przez prawodawstwo unijne (czy towar określa jedna dyrektywa czy też jak np. w przypadku kabli w grę wchodzi ok. 100 unijnych przepisów),
- . w jaki sposób producent przygotowany jest do działania na rynku Unii Europejskiej (czy posiada już jakieś unijne certyfikaty, czy ma wdrożone certyfikaty ISO),
- . od przeznaczenia towaru (odbiorca indywidualny czy też tzw. kontraktowy),
- . wyboru odpowiedniej jednostki certyfikującej (istnieją różnice w kosztach uzyskania tych samych certyfikatów w różnych firmach zajmujących się testowaniem i certyfikacją towarów).

83

Od powyższych czynników zależy nie tylko koszt, lecz również i czas uzyskania certyfikatu. W związku z powyższym koszty wahają się w bardzo szerokim przedziale od kilkuset funtów (np. 165 GBP łącznie z VAT) w przypadku testów na niepalność tkanin, które mają być użyte do produkcji mebli przeznaczonych dla odbiorców indywidualnych) do nawet kilkunastu tysięcy funtów w przypadku certyfikatów ISO, których wystawienie wiąże się między innymi z okresowymi inspekcjami pracowników jednostki certyfikującej w firmie starającej się o uzyskanie stosownego certyfikatu.

Rynek zamówień publicznych

Przepisy prawne dotyczące zamówień publicznych w Zjednoczonym Królestwie obejmują swoim zakresem instytucje i organizacje oraz projekty, które są finansowane z publicznych funduszy. Urzędy centralne, agencje rządowe, władze lokalne, służba zdrowia (NHS), policja, wojsko oraz uczelnie i szkoły publiczne podlegają przepisom o przetargach publicznych. Do kluczowych instytucji, które w

największej skali realizują kontrakty w systemie zamówień publicznych należą: Ministerstwo ds. Transportu, (*Department for Transport*), Ministerstwo Obrony (*Ministry of Defence*), Ministerstwo Edukacji (*Department for Education*), Ministerstwo Ochrony Środowiska, Żywności i Spraw Wiejskich (*Department for Environment, Food and Rural Affairs*), Ministerstwo ds. Przedsiębiorczości, Innowacji i Umiejętności (*Department for Business, Innovation and Skills*). Wiele interesujących przetargów ogłaszanych jest również przez władze lokalne. Instytucje te informują na stronach internetowych o swoich potrzebach i warunkach, jakie powinni spełnić potencjalni dostawcy.

Rządowe kontrakty dotyczące dostaw i usług o wartości przekraczającej unijny limit, który wynosi circa 130.000 GBP oraz kontrakty na prace inżynieryjno-budowlane przekraczające limit o wartość circa 4 mld GBP podlegają unijnym regulacjom prawnym i informacje o nich muszą być publikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej (<http://europa.eu/>). Czasami organizacje z sektora zamówień publicznych zamieszczają w nim również informacje o zamówieniach o wartości poniżej unijnych limitów. Informacje o tych zamówieniach można również znaleźć w centralnych i lokalnych dziennikach oraz w prasie fachowej z danej branży. W przypadku kontraktów o niskiej wartości nie jest w ogóle wymagane publikowanie informacji o nich na łamach prasy lub w innych środkach przekazu. Dlatego zasadniczą kwestią dla potencjalnego dostawcy jest bezpośrednie dotarcie ze swoją ofertą do instytucji z sektora publicznego, która może być zainteresowana konkretnym produktem lub usługą. Wiele takich organizacji, w szczególności samorządy lokalne, prowadzi zaakceptowane przez siebie listy potencjalnych dostawców, którzy mogą być brani pod uwagę w przypadku kontraktów poniżej u

Udział w przetargu publicznym wiąże się z określoną procedurą, przez którą musi przejść firma w wyznaczonym czasie. W przypadku kontraktów o znacznej wartości, proces ten może trwać długo i być bardziej skomplikowany. Zasadniczą kwestią dla startującej w przetargu firmy jest przestrzeganie procedury przetargowej, a przede wszystkim terminów dostarczenia informacji.

Instytucjami, w których można uzyskać bardziej szczegółowe informacje na temat ram formalno-prawnych, zasad i procedur przetargów publicznych są Ministerstwo ds. Przedsiębiorczości, Innowacji i Umiejętności (www.bis.gov.uk) oraz Government Procurement Services (<http://gps.cabinetoffice.gov.uk/>) specjalna organizacja zrzeszająca poszczególne agendy publiczne zajmujące się zamówieniami publicznymi.

Specyficznym rodzajem zamówień publicznych są zamówienia farmaceutyków i sprzętu medycznego. Szczegółowe informacje na ten temat można znaleźć pod następującym linkiem: <http://www.dh.gov.uk/en/Managingyourorganisation/NHSprocurement/index.htm>

<http://www.publiccontractsscotland.gov.uk> - serwis zawierający informacje o przetargach ogłaszanych przez lokalne agencje: The Highland Council, Northern Constabulary, Moray Council, Argyll & Bute Council and Scottish Natural Heritage.

<http://www.contractsfinder.businesslink.gov.uk> – portal oferujący dostęp do zamówień publicznych o mniejszej wartości (przeważnie do 100.000 GBP) z całej Wielkiej Brytanii.

<http://ted.europa.eu/> - Dziennik Urzędowy S (TED - tenders electronic daily), czyli załącznik S do Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej zawierający informacje o przetargach.

http://publications.europa.eu/tenders/index_pl.htm - informacja o przetargach unijnych w języku polskim.

Pomoc publiczna dla inwestorów zagranicznych

Główną instytucją odpowiedzialną za pomoc inwestorom zagranicznym w Wielkiej Brytanii jest Handel i Inwestycje Wielkiej Brytanii (United Kingdom Trade and Investment – UKTI). Zajmuje się ona szeroko rozumianym doradztwem dla potencjalnych inwestorów w każdym stadium ich przedsięwzięcia. Zapewnia takie informacje jak: przepisy prawne, analizy sektorowe, wyszukiwanie odpowiedniej lokalizacji, możliwości rynkowych. Więcej informacji o działalności UKTI można znaleźć na stronie: www.ukinvest.gov.uk.

Granty i zachęty inwestycyjne

W Wielkiej Brytanii funkcjonuje rozwinięty system grantów i zachęt dla inwestorów. Można się o nie starać w instytucjach Unii Europejskiej, administracji centralnej, regionalnych agendach rządowych czy w agendach administracji samorządowej oraz lokalnych agencjach wspierających przedsiębiorczość. Kryteria ubiegania się o grant są zróżnicowane i są ustalane indywidualnie przez **INVEST in POLAND** www.london.trade.gov.pl

daną instytucję przyznającą grant. Przeważnie obejmują sektor przemysłu lub działalności gospodarczej starającej się firmy, lokalizację biznesu, rozmiar (zwykle wyrażony liczbą pracowników lub obrotem), ramy czasowe proponowanego projektu oraz wymóg pochodzenia części funduszy na projekt z innego źródła niż publiczne dofinansowanie.

Osobną kategorią są inwestycje badawczo-rozwojowe, które rządzą się specyficznymi zasadami. Więcej informacji na ten temat można odnaleźć na stronie:

<http://www.ukti.gov.uk/investintheuk/howwehelp/item/107011.html>

W Anglii wszelkich informacji potencjalnym inwestorom na temat dostępnych lokalnie grantów udzielają oddziały Business Link (www.businesslink.gov.uk). Dostępny jest również tzw. Regionalny Fundusz Wzrostu, który ma na celu ułatwienie transferu usług komunalnych zapewnianych obecnie przez służby publiczne do sektora prywatnego. Więcej informacji:

<http://www.bis.gov.uk/policies/economic-development/regional-growth-fund>

86

W Irlandii Północnej granty i zachęty inwestycyjne są dostępne dla zlokalizowanych tam firm, które przeszły darmowy sprawdzian przeprowadzany przez Invest Northern Ireland. Aby uzyskać wsparcie, firma musi być firmą produkcyjną lub oferować usługi nadające się do eksportu. Więcej informacji: <http://www.investni.com/>.

W Szkocji dostępne są różnego rodzaju granty, od niewielkich sum przyznawanych lokalnie po granty narodowe (np. Regional Selective Assistance).

Ponadto, istnieją specyficzne zachęty inwestycyjne dla firm, chcących inwestować w regionach Highlands i na Wyspach Szcockich. Szczegółowe informacje na ten temat można znaleźć na <http://www.scottish-enterprise.com/fund-your-business/> oraz na <http://www.sdi.co.uk/>.

W Walii, granty i zachęty dla inwestorów są koordynowane przez Rząd Walii i obejmują granty w postaci nieruchomości, wsparcia dla innowacji oraz gratu na rozwój biznesu. Więcej informacji: <http://business.wales.gov.uk/bdotg/action/home?site=230>.

INVEST in POLAND www.london.trade.gov.pl

Transport i logistyka

Warunki dostępu do rynku usług transportowych

Najpopularniejszym rodzajem transportu w Europie pozostaje transport drogowy. Jest to jeden z bardziej uregulowanych sektorów gospodarki.

Zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1072/2009 z października 2009 polscy przewoźnicy drogowi mający uprawnienia i licencje do świadczenia usług transportowych na terenie kraju mogą uzyskać licencję wspólnotową, pozwalającą im na świadczenie usług transportowych na terenie innych krajów członkowskich Unii Europejskiej, w tym Wielkiej Brytanii. Licencje takie wydawane są w Polsce przez ministra właściwego do spraw transportu.

Przewozy międzynarodowe uregulowane są szeregiem przepisów międzynarodowych. Do najważniejszych konwencji i regulacji międzynarodowych należą:

- Konwencja wiedeńska o ruchu drogowym, które reguluje zasady poruszania się po drogach,
- Konwencja CMR- ustanawiająca wzór międzynarodowego listu przewozowego,
- Konwencja ADR- zbiór przepisów dotyczących transportu materiałów niebezpiecznych,
- Konwencja TIR, określająca przepisy tranzytu towarów samochodami ciężarowymi w transporcie międzynarodowym,
- Konwencja ATP- definiująca sposób przewozu towarów szybkopsujących się,
- Umowa AETR, określająca normy czasu pracy kierowców.

W ramach Unii Europejskiej polscy przewoźnicy uprawnieni są również do świadczenia przewozów kabotażowych, czyli świadczenia usług transportowych w kraju, w którym nie posiadają siedziby. Jest

INVEST in POLAND www.london.trade.gov.pl

to jednak ograniczone wspomnianym rozporządzeniem PE i Rady do trzech przewozów będących następstwem przewozu międzynarodowego z innego państwa do państwa przyjmującego. Należy również pamiętać o przestrzeganiu odpowiednich przepisów państwa, na terenie którego świadczy się usługę, a zwłaszcza:

a) zasad dotyczących umowy przewozu;

b) masy i wymiarów pojazdów drogowych;

c) wymogów związanych z przewozem określonych kategorii towarów, w szczególności towarów niebezpiecznych, szybko psujących się artykułów żywnościowych oraz żywych zwierząt;

d) czasu prowadzenia pojazdu i okresów odpoczynku kierowcy;

e) podatku od wartości dodanej (VAT) od usług transportowych.

88

Podobnie jak w Polsce oraz innych państwach członkowskich UE, w Wielkiej Brytanii uchwalone zostały lokalne przepisy wykonawcze zapewniające egzekwowanie postanowień powyższego rozporządzenia unijnego. Egzekwowaniem tych przepisów w Wielkiej Brytanii zajmuje się VOSA (Vehicle and Operator Service Agency www.dft.gov.uk/vosa), na rzecz której mogą działać wszystkie odpowiednie służby, z policją na czele.

Spedycja

W Zjednoczonym Królestwie świadczenie usług spedycyjnych nie wymaga żadnych formalnych kwalifikacji lub licencji. Władze zwracają jednak uwagę na to, iż spedytoryzy podczas świadczenia usług związani są szeregiem przepisów międzynarodowych wynikających z istoty przewozów, takich jak lokalne lub międzynarodowe przepisy handlowe, konwencje przewozowe (CMR, TIR), regulacje dotyczące przewożenia ładunków niebezpiecznych (ADR) czy ogólne zasady odpowiedzialności za ładunek i transport, określone przez Międzynarodową Izbę Handlową w spisie warunków Incoterms.

Zalecana jest również znajomość prawa w zakresie umów agencyjnych, akredytyw, konosamentów i podobnych dokumentów przewozowych.

Polskie przepisy są na tym polu bardziej restrykcyjne niż brytyjskie, co oznacza iż polskie firmy spedycyjne mogą bezpiecznie świadczyć usługi związane z pośrednictwem w przewozie na terenie Wielkiej Brytanii.

Ubezpieczenia transportowe

Przewóz międzynarodowy jest skomplikowanym procesem, w który często zaangażowanych jest wielu podwykonawców. Wielu zlecniodawców używa firm spedycyjnych, które organizują cały łańcuch dostaw. W przypadku problemów z transportem często trudno jest określić winę poszczególnych podwykonawców i dochodzić odpowiednich zadośćuczynień. Ponadto przewoźnicy lub spedytorzy, zawierając kontrakty w oparciu o własne warunki spedycyjne, starają się wyłączyć swoją odpowiedzialność lub wyraźnie ją ograniczyć.

W związku z tym często korzystne jest odpowiednie ubezpieczanie przewozów międzynarodowych. Rynek brytyjski nie jest w tej kwestii wyjątkiem. Brytyjskie firmy ubezpieczeniowe działają w oparciu o regulacje FSA (Financial Services Authority) – Urzędu Regulacji Instytucji Finansowych.

89

Wiele międzynarodowych umów przewozowych opartych jest na prawie angielskim i ewentualne dysputy nierozwiązane polubownie, rozstrzygane są przed sądami angielskimi. Tym niemniej procedury dotyczące zgłaszania szkód, dokonywania oględzin, zabezpieczania towarów, jeśli jest to potrzebne, są raczej zgodne z praktyką rynkową, nie są uregulowane dodatkowymi przepisami. Szczegółowe warunki ubezpieczeń najczęściej regulują te kwestie z dużą dokładnością.

Składowanie towarów

Te informacje znajdują się w części dotyczącej cel i procedur celnych.

NOTATKI

Organizator projektu

Wydział Promocji Handlu i Inwestycji Ambasady RP w Londynie (WPHI Londyn) obejmuje swoją działalnością obszar całego Zjednoczonego Królestwa (ZK). WPHI Londyn jest jednostką administracji państwowej podporządkowaną organizacyjnie i finansowaną przez Ministerstwo Gospodarki.

Podstawowe zadania WPHI:

- Ułatwianie dostępu do rynku brytyjskiego dla polskich towarów i usług,
- Promocja na terenie Wielkiej Brytanii polskiego eksportu i inwestycji zagranicznych w Polsce,
- Ochrona interesów polskich przedsiębiorców w kontaktach z administracją i podmiotami gospodarczymi Zjednoczonego Królestwa,
- Działalność analityczno-informacyjna.

Kontakt:

Embassy of the Republic of Poland

Trade&Investment Promotion Section

90 Gloucester Place

London W1U 6HS

T: +44 (0) 20 7317 2700

F: +44 (0) 20 7486 9840

E: london@trade.gov.pl

W: www.london.trade.gov.pl

Partnerzy projektu

Kancelaria TGC Corporate Lawyers oferuje doradztwo prawne w zakresie prawa spółek, łączenia i przejęć przedsiębiorstw (M&A), postępowań sądowych i administracyjnych, obrotu nieruchomościami, prawa administracyjnego, bankowości i finansów, prawa pracy, własności intelektualnej, prawa podatkowego i w wielu innych dziedzinach.

Mając bogate doświadczenie oraz rozbudowaną sieć kontaktów pomagamy przedsiębiorcom polskim w wejściu na rynek angielski poprzez:

- sporządzanie biznes planów przedsięwzięć inwestycyjnych;
- analizę potrzeb, dobór rozwiązań proceduralnych i informatycznych;
- opracowywanie planów operacyjnych;
- pomoc w znalezieniu partnerów biznesowych;
- nawiązywanie kontaktu w imieniu naszego klienta z potencjalnym zagranicznym partnerem biznesowym;
- obsługę językową, w tym też obsługę korespondencji pomiędzy klientem a zagranicznym partnerem biznesowym;
- wsparcie przy negocjacjach;
- pomoc w przygotowywaniu umów z zagranicznym partnerem biznesowym.

92

Klientami TGC są spółki będące liderami rynku w różnych sektorach gospodarki. Prawnicy TGC doskonale orientują się zarówno w lokalnych realiach gospodarczych jak i w międzynarodowym środowisku biznesowym i współpracują z klientami w celu osiągnięcia najbardziej optymalnych rozwiązań prawnych i finansowych. Kancelaria prawnicza TGC jako pierwsza w regionie Europy środkowo wschodniej uzyskała prestiżowy certyfikat jakości Lexcel.

TGC Corporate Lawyers od wielu lat współpracuje z wieloma wiodącymi kancelariami prawniczymi w Europie, londyńskim City i USA. Nasza Kancelaria współpracuje także z licznymi międzynarodowymi bankami takimi jak the Royal Bank of Scotland, Barclays Bank czy SEB.

Wspólnie z **Baker Tilly** i **Contract Administration**, firmami powiązanymi z naszą firmą i wspierającymi jej działalność świadczymy kompleksowe usługi administracji biznesowej w Polsce, w Czechach i na Słowacji.

W celu uzyskania dodatkowych informacji lub porady, prosimy o kontakt:

Christian Fielding

E: cfielding@tgc.eu

D: + 48 22 295 3309

TGC Corporate Lawyers

ul. Hrubieszowska 2

01-209 Warsaw

T: + 48 22 295 3300

F: + 48 22 295 3001

W: www.tgc.eu

Baker Tilly

Baker Tilly International:

- 8 na świecie firma w branży
- 642 biura
- 149 niezależnych członków
- 125 krajów na całym świecie
- 24 000 pracowników
- łączne dochody 3.2 mld USD

Baker Tilly Poland:

- ponad 600 Klientów
- ponad 300 profesjonalistów
- 7 lokalizacji
- Klienci GPW i NC

Baker Tilly International

Baker Tilly International zajmuje 8 miejsce wśród największych sieci przedsiębiorstw z dziedziny rachunkowości i doradztwa biznesowego pod względem łącznych dochodów.

Sieć tę tworzy 149 firm działających w 125 krajach i zatrudniających ponad 24000 pracowników na całym świecie. Jej członkowie to charakteryzujące się wysokim poziomem jakości niezależne firmy specjalizujące się w rachunkowości i doradztwie biznesowym, zapewniające najlepszą możliwą obsługę swoim klientom, zarówno na rynkach rodzimych, jak i rynkach całego świata.

Baker Tilly Polska, Czechy, Słowacja

Jesteśmy niezależną firmą księgowych, audytorów i doradców podatkowych i biznesowych. Mając biura w Polsce (Warszawa, Kraków, Wrocław, Łódź), Czechach (Brno, Praga) i na Słowacji (Bratysława) jesteśmy firmą lokalną o międzynarodowej sile. Kładziemy nacisk na profesjonalną obsługę Klienta, między innymi poprzez bliską współpracę i tworzenie długofalowych relacji.

Spółka posiada uprawnienia audytorskie i jest wpisana na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych. Zatrudniamy pracowników o wysokich kwalifikacjach zawodowych, posiadających uprawnienia biegłych rewidentów, doradców podatkowych, a także usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych. Działamy na rzecz małych, średnich i dużych firm zagranicznych i krajowych ze wszystkich sektorów. Zatrudniamy profesjonalistów w biurach w Polsce, Czechach i na Słowacji. Obsługujemy również spółki kapitałowe notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych, w tym spółki z indeksu New Connect

Kontakt:

Izabela Latała

E: ilatala@bakertilly.pl

D: + 48 22 295 3309

ul. Hrubieszowska 2
01-209 Warszawa

T: + 48 22 295 3199

F: + 48 22 295 3001

W: www.bakertilly.pl

- Jedna z 10 najlepszych firm w Wielkiej Brytanii
- 1 600 pracowników
- ponad 220 partnerów
- dochody 171 mln GBP
- sieć 26 biur w Wielkiej Brytanii

Baker Tilly UK

Baker Tilly UK jest liderem wśród średniej wielkości firm w Wielkiej Brytanii skupiających specjalistów w dziedzinie rachunkowości i doradztwa biznesowego, o dochodach z honorariów w wysokości 171 milionów funtów. Baker Tilly UK posiada ponad 220 partnerów i ponad 1600 pracowników w 26 biurach na terenie całej Wielkiej Brytanii. Baker Tilly specjalizuje się w świadczeniu zintegrowanych usług zarówno na rzecz rozwijających się przedsiębiorstw, jak i firm o ugruntowanej pozycji w środkowym segmencie rynku oraz organizacji notowanych na londyńskim Alternatywnym Rynku Inwestycyjnym.

Kontakt:

Kevin Phillips

Baker Tilly Tax and Accounting Limited
kevin.phillips@bakertilly.co.uk

25 Farringdon Street
London, EC4A 4AB
Phone: 020 3201 8638
Fax: 020 3201 8001
www.bakertilly.co.uk

Contract Administration należy do ścisłej czołówki firm świadczących wyspecjalizowane usługi Business Process Outsourcing (BPO) w obszarze administracji płac i kadr (www.ca-staff.eu). Naszą pozycję budujemy od 1991 roku; do naszych Klientów należą między innymi międzynarodowe korporacje, znane polskie przedsiębiorstwa, firmy małe, średnie oraz takie, które dopiero wkraczają na swoją drogę do sukcesu.

Usługi **outsourcingu płac** świadczymy zawsze w oparciu o te same wysokie standardy jakości potwierdzone Certyfikatem ISO 9001:2008 oraz wymagania ustawy Sarbanes-Oxley. Posiadamy w pełni skalowalne systemy informatyczne umożliwiające efektywne administrowanie wynagrodzeniami. Zaufało nam już ponad 500 firm, dla których przygotowujemy miesięcznie ponad 100 tys. pasków płac.

Każdemu z naszych Klientów zapewniamy najwyższą staranność obsługi, stale pogłębianą wiedzę o procesach i regulacjach kadrowych i płacowych oraz nowoczesne narzędzia informatyczne dostosowane do zróżnicowanych potrzeb.

Kontakt:

Magda Aleksandrowicz

E: maleksandrowicz@ca-staff.eu

ul. Hrubieszowska 2
01-209 Warszawa

T: + 48 22 295 3210

F: + 48 22 295 3200

W: www.ca-staff.eu

NOTATKI: